

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА
11 червня
2003 року

№ 107 (3107)

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Зони — не панацея, а спосіб залучення... коштів

Ранкове засідання 10 червня

Одинадцять спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку створено законами і указами глави держави в дев'яти регіонах України. Десять з них, за винятком СЕЗ «Інтерпорт Ковель», уже функціонують. Однак їхнє формування відбувалося без урахування державної економічної політики, оскільки діє лише рамковий закон, який визначає параметри діяльності СЕЗ і ТПР.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

НАПЕРЕДОДНІ

Готуючись зустріти Президента

Питання, пов'язані з майбутнім державним візитом в Україну Президента Турецької Республіки Недждета Сезера, були обговорені вчора під час зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина з Надзвичайним і Повноважним Послом Туреччини в нашій державі Більге Джанкорелем. Планується, що 19 червня, під час перебування в Києві, Недждет Сезер зустріне з Головою ВР, після чого виступить з промовою у сесійній залі українського парламенту.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фінансування утилізації ракетного палива припинено

США припинило фінансування проекту з утилізації твердого ракетного палива, вилученого з міжконтинентальних балістичних ракет СС-24, на Павлоградському хімічному заводі (Дніпропетровська область), повідомляє «Інтерфакс-Україна». Таке рішення ухвалило міністерство оборони США. В американському посольстві зазначили, що кошти, які вивільняються внаслідок закриття таких проектів, буде перенаправлено на допомогу Україні в альтернативних сферах, які стосуються нерозповсюдження та посилення режиму експортного контролю. Зокрема, на зміцнення режиму охорони кордонів і безпеки об'єктів, які містять біологічні та бактеріологічні матеріали.

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

Більше пишть про село

Таку думку висловили Герої Соціалістичної Праці: Надія Петрівна Осніговська з Яснозир'я Черкаського району, Тетяна Никифоровна Горбачова з Великої Бурімки Чорнобайського та Федір Григорович Береговий з Верхнячки Христинівського району. Усі троє віддали колгоспній праці не одне десятиліття життя, досягли видатних успіхів у сільськогосподарському виробництві. Їхніми руками створювалася потужна матеріально-технічна і соціальна база на селі. Ось чому, сказав колишній голова колгоспу-мільйонера Федір Береговий, «болить і крається нині душа за аграрну руїну...»

— Ширше і глибше пишть про те, що діється нині на селі, — додала Надія Осніговська. — Газетне слово має велику силу. Тим паче надруковане в «Голосі України». Нехай журналісти частіше виїжджають у глибинку, бесіднують з простими людьми. Що більше в газеті буде правди, то більший авторитет вона матиме у читачів.

Знатні люди подякували редакції парламентської газети за те, що для всіх 58 Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці та повних кавалерів бойових і трудових орденів, котрі мешкають на Черкащині, передплачено «Голос України» на друге півріччя цього року.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: Н. Осніговська, Т. Горбачова та Ф. Береговий.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У стрій — тільки здоровими

Послугами військово-медичного центру ВПС України, крім військових льотчиків, невдовзі зможуть користуватися військовослужбовці інших видів Збройних Сил України. Таку пропозицію висловили учасники науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку медицини в Україні», що завершилася у Вінниці.

Протягом двох днів представники Міністерства охорони здоров'я та Військово-медичної академії, керівники медслужб військових підрозділів ЗС України вивчали можливості центру і дійшли висновку: створена матеріально-технічна база дає можливість лікувати і оздоровлювати значно ширше коло пацієнтів. До слова сказати, центр також надає послуги ветеранам війни і армії та членам їхніх сімей. Тут створено умови не тільки для лікування, а й для оздоровлення хворих, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Даєш воду та бюджет!

Масове пікетування будинку міськвиконкому відбулося в Кіровограді. За приблизними підрахунками, в акції протесту взяли участь більш як тисяча мешканців міста, переважно працівники бюджетних установ та пенсіонери.

Пікетувальники вимагали

переглянути прийняте виконкомом рішення про підвищення тарифів на воду і водовідведення, а також закликали депутатів міськради схематися і затвердити, нарешті, бюджет міста, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

Майстрині золоті нитки

Перший випуск майстринь єдиного в Україні золотешвейного відділення відбувся в Одеській духовній семінарії. Протягом двох років 17 дівчат наполегливо опановували непросте мистецтво вишивання золотом і срібною ниткою, конструювання і моделювання олягу. Усім їм, до речі, вручено дипломи державного зразка з спеціальності «кравчиня-вишивальниця», ліцензованої Міністерством освіти і науки України. Після випуску більшість гаптарок роз'їдесться по церковних парафіях країни, куди отримали призначення на роботу. А дехто продовжить навчання при семінарії, щоб набути навичок стародавніх православних технологій вишивання ікон та плащаниць і в майбутньому відродити втрачений досвід у цій справі майстринь минулих століть, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

Дитяча смерть від дорослої руки

Два злочини сталися на Донеччині майже одночасно. У селі Валер'янівці Волноваського району від кулі загинув одинадцятирічний хлопчик. Застрелив його господар садиби, куди школяр мав необачність залізти по черешні. Саморобну зброю вилучено, розпочато слідство.

А в місті Зугресі в покинутому будинку по вулиці Мічуріна

виявлено трупи двох дітей — одинадцяти і дванадцяти років. Як повідомили у прес-службі прокуратури області, за підозрою у скоєнні вбивства затримано 53-річного чоловіка, який працював пастухом у сусідньому районі. За словами затриманого, він вирішив покарати дітей, які образили його пасинка, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Що там,
за огорожею

3, 5

Рятівниками
не народжуються

5

Підкорити світ
тут і зараз

8

ПАМ'ЯТЬ ЗНИЩЕНОГО МІСТА

Хіросіма — остання трагічна сторінка другої світової війни і перша — в новітній історії світу. Світу, що з 6 серпня 1945 року почав жити за новими правилами: сильніший той, хто має зброю масового знищення. Сила, на жаль, не завжди на боці правди. Та хоч би якою була ця правда, жоден народ не заслуговує на покарання атомом. І найкраще це розуміють в Японії та Україні. Різна пам'ять і спільний біль...

Саме тому нам легко зрозуміти сумну мелодію пана Сю Като (на знімку внизу). Ця мелодія звучить у Хіросімі щосереди...

(Закінчення на 6-й стор.)

У НОМЕР

■ Найсучасніший комплекс зв'язку відкрито в найбільшому «спальному» мікрорайоні Херсона — Таврійському. За обсягом пропонованих послуг він не поступається операційному залу головного поштамту міста. Крім традиційних зручностей (поштовий зв'язок, оплата комунальних послуг), на новій пошті працює інтернет-сервіс зі швидкісним варіантом мережі, пункт міжнародного телефонного зв'язку з використанням мережі ай-пі-телефонії, повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.

■ Тисячі підписів під зверненням до депутатів Тернопільської обласної ради зібрала громадська організація «Ліга матерів Тернопільщини». Матері просять народних обранців ініціювати на всеукраїнському рівні заборону насильства і розтління молоді, що панують нині в засобах масової інформації, передусім на телеканалах. «Якщо цього не зробити, — констатують вони, — ми втрачимо покоління». Натомість тернопільські матері пропонують запровадити на телебаченні канал «Сім'я», де пропагувати християнські цінності, справжню культуру і високу мораль, повідомляє наш власний кореспондент Марта ЛІТИНСЬКА.

Рішення парламенту треба виконувати

ПОДРОБИЦІ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у понеділок звернувся до Прем'єр-міністра України Віктора Януковича з листом про стан виконання постанов парламенту, які приймаються за підсумками парламентських слухань і днів уряду України у Верховній Раді України.

Як повідомляє інформуправління ВР, В. Литвин зазначив, що за період роботи Верховної Ради України четвертого скликання (станом на 02.06.2003 р.) проведено 18 парламентських слухань і 11 днів уряду України. За їх підсумками прийнято 26 постанов парламенту, якими уряду рекомендовано вжити 54 відповідних заходи для розв'язання питань, що розглядалися. «Як свідчить аналіз, вісім заходів виконано повністю, 13 — частково, 17 — не виконано, а виконання 16 заходів намічено на пізніші строки, що визначено відповідними постановами. Незважаючи на важливість та значний суспільний інтерес до питань, що розглядаються на парламентських слуханнях та днях уряду України, стан виконання постанов, прийнятих за наслідками їх обговорення, на жаль, є неприйнятним», — підкреслив Голова Верховної Ради.

В. Литвин звернувся до В. Януковича з проханням «вжити відповідних заходів до безумовного виконання рішень, прийнятих парламентом». Голо-

ва Верховної Ради назвав цілком слушною пропозицію Прем'єр-міністра про запровадження практики надання Кабінетом Міністрів Верховній Раді України на початку кожної сесії узагальненої письмової інформації про стан виконання зазначених постанов, а також про розгляд депутатських запитів і звернень за період попередньої Сесії.

За інформацією головного організаційного управління апарату Верховної Ради України, зокрема, урядом «реально і повною мірою» не виконано ряд пропозицій, передбачених постановою ВР «Про заходи Кабінету Міністрів України щодо реалізації стратегії подолання бідності в Україні» від 26 вересня 2002 року, не виконано вимоги постанови ВР «Про невідкладні заходи щодо поліпшення стану справ у системі охорони здоров'я» від 11 липня 2002 року стосовно підвищення з 1 серпня 2002 року посадових окладів фахівців охорони здоров'я не менш як на 25 відсотків. Не виконуються або лише частково виконуються реко-

мендації постанов парламенту «Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід реформування Збройних Сил України» від 28.11.2002 року та «Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід виконання вимог чинного законодавства та заходи, які вживаються Кабінетом Міністрів України щодо посилення соціального захисту військовослужбовців, пенсіонерів Збройних Сил і ветеранів військової служби, членів їх сімей, поліпшення їх пенсійного, медичного, житлового, транспортного забезпечення» від 28.11.2002 року. Практично не виконуються рекомендації постанови Верховної Ради України «Про підсумки парламентських слухань «Суспільство, засоби масової інформації, влада: свобода слова і цензура в Україні» від 16.01.2003 року.

Не вирішено питання фінансування пам'яткоохоронних заходів, охорони Державної частини Музейного фонду України, охорони пам'яток археології, що визначено постановою Верховної Ради України «Про інформацію Кабінету Міністрів України про здійснення державної політики щодо виконання законів України «Про природно-заповідний фонд України» і «Про охорону культурної спадщини» та про дотримання посадовими особами вимог чинного законодавства стосовно Національного заповідника «Хортиця» й інших історико-культурних заповідників і об'єктів природно-заповідного фонду» від 12.09.2002 року.

Зони — не панацея, а спосіб залучення... коштів

Ранкове засідання 10 червня (Початок на 1-й стор.).

На цьому наголосив у своїй доповіді Міністр економіки та з питань європейської інтеграції України Валерій Хорошковський під час дня уряду в парламенті. На розгляд народних обранців було винесено питання «Про особливості правового режиму та ефективність функціонування спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку в Україні». Валерій Хорошковський зазначив, що за допомогою зон планується залучити інвестиції на суму 2,6 млрд. американських доларів та створити понад 100 тисяч нових робочих місць.

Водночас міністр звернув увагу на деякі недоліки. Зокрема, щодо створення конкурентного середовища між суб'єктами господарювання в Україні. Бо 70 відсотків продукції, що вироблена підприємствами СЕЗ і ТПР, на жаль, потрапляє на внутрішній ринок замість експорту. Окрім того, часто зони «висмоктують» фінансові інвестиції з інших регіонів. Залишається від'ємним сальдо між наданими пільгами і бюджетними надходженнями.

Проте голова Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслав Гуренко піддав різкій критиці урядову позицію. Зокрема, в надрах уряду, з'ясувалося, зріє думка про

нагальну потребу ліквідації пільг у спеціальних економічних зонах і територіях пріоритетного розвитку. Голова профільного комітету підкреслив: у світі діють 1200 вільних економічних зон. Половину з них створено у США. Станіслав Гуренко навіть позитивні приклади дії СЕЗ і ТПР не лише в нашій державі, а й у Китаї. Він наголосив, що потрібно подбати про стабільність роботи спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку, а також законодавчо заборонити втручатися в їхню діяльність виконавчої влади.

Гуренко звернув увагу на відсутність високопосадових урядовців — першого віце-прем'єра Миколи Азарова та Міністра економіки Валерія Хорошовського, які залишили сесійну залу. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин запропонував: наступного разу засідання не проводити, а під час головування проекту постанови з приводу дня уряду заслухати їхні пояснення з винесенням відповідної оцінки. Він повідомив народних обранців, що з цього приводу матиме розмову з Прем'єр-міністром Віктором Януковичем.

Володимир КОРОЛЮК.

МИТНИЦЯ

Перерваний транзит

За п'ять місяців нинішнього року обсяги транзитних перевезень через Україну зросли на 30 відсотків проти відповідного періоду минулоріч.

Тим часом, за словами заступника голови Держмитслужби Михайла Іванюка, зручне геополітичне становище країни, яку перетинає сьогодні вісім транспортних коридорів, свідчить, що можна досягти значно кращого результату. Начальник Управління з організації митного контролю Сергій Сьомка підтвердив, що початок новим віянням у співпраці з транзитниками покладає законодавче закріплення спрощеної процедури переміщення товарів через митний кордон, сплати єдиного збору, який справляється в пунктах

митного пропуску, унеможливаючи бюрократичну тяганину. Ще прозорошою і зручнішою процедура оформлення транзитних вантажів стане з наступного року, коли набере чинності нова редакція Митного кодексу. За словами Сергія Сьомки, набуття авторитету транзитної країни пов'язане з розв'язанням багатьох проблем, зумовлених здебільшого порушенням митних правил. Чи не найпоширеніше нині — так званий «перерваний транзит», коли вантаж, який транспортують, скажімо, з Польщі до Молдови або з Росії до Польщі, лишається в Україні, а його власники уникають сплати відповідних платежів та податків.

Сергій МИКОЛАЄВ.

ФОТОФАКТ

Митники Черкащини ось уже кілька років шефствують над вихованнями Корсунь-Шевченківської школи-інтернату, де навчається 70 дітей з вадами слуху. Цього разу шефи привезли своїм юним друзям солодощі та фрукти, а старші учні одержали в подарунок комп'ютер.

На знімку: головний інспектор Черкаської митниці Наталія Мельниченко і заступник начальника митниці Володимир Восканян серед своїх підопічних.

ОФІЦІЙНО

Постанова
Верховної Ради України

Про перенесення парламентських слухань «Українсько-російські відносини: сучасний стан та перспективи»

Верховна Рада України постановляє:
Перенести парламентські слухання «Українсько-російські відносини: сучасний стан та перспективи» на жовтень 2003 року.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.м. Київ,
5 червня 2003 року,
№ 894-ІV.

ФОТОФАКТ

Судно «Сехам», що належить Камбоджі, через структури Укрспецпосту буде продано. У лютому 2002 року воно допустило розлив нафтопродуктів у акваторії Одеського морського торгового порту. Збитки, завдані довкіллю, становлять 1 мільйон 17 тисяч американських доларів. Жовтневий суд Одеси підтвердив провину судна «Сехам» і зобов'язав судновласника виплатити всю суму збитків. Тепер судно буде виставлено на продаж.

На знімку: судно-порушник «Сехам» біля причалу Одеського порту.

У КОМІТЕТАХ ВР

Телеканал Верховної Ради

Громадське телебачення, кабельний канал Верховної Ради, спільне засідання з пленумом Верховного Суду — ось лише деякі новаші, які пообіцяв запровадити голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Микола Томенко.

На прес-конференції у Києві він зазначив, що парламентський інформаційний комітет продовжує роботу над створенням громадського телебачення на базі Першого Національного каналу і має намір оприлюднити свої пропозиції на наступній сесії ВР. Зокрема, пропонується, щоб громадське телебачення існувало за рахунок абонентської плати, але без реклами. А кияни вже цього року, за словами М. Томенка, можуть побачити кабельний канал Верховної Ради. Парламентська телерадіокомпанія «Рада» та Національна рада з питань телебачення і радіомовлення сформували спільну групу, яка нині працює над створенням такого каналу.

Спільне засідання з пленумом Верховного Суду України комітет хоче провести для роз'яснення положень закону, прийнятого за підсумками парламентських слухань про свободу слова в Україні. Зокрема, за словами М. Томенка, щоб чітко розтлумачити введені цим законом поняття «оціночне судження», «суспільно значима інформація» тощо.

Микола Томенко також звернув увагу на те, що постанова про висвітлення роботи третьої сесії ВР не виконується сповна, зокрема, про проведення у прямому телефірі політичних дебатів представників різних фракцій. Він звинуватив керівництво Національної телекомпанії України у «небажанні забезпечити рівний доступ до інформації» всіх політичних сил. І зазначив, що парламент, зі свого боку, готовий на певні поступки: заради прямих ефірів відмовитися від прямої трансляції днів уряду, парламентських слухань та деяких передач про Верховну Раду в записі.

А заступник голови комітету Юрій Артеменко визначив чотири закони в інформаційній сфері, прийняття яких є пріоритетним на найближче майбутнє: нові редакції законів про Нацраду з питань телебачення і радіомовлення, про рекламу (схвалено в першому читанні), про телебачення і радіомовлення (до парламенту вже подано шість варіантів) та закон про роздержавлення преси, проект якого нині відправлено на експертизу в міжнародні та вітчизняні громадські організації.

Юліана ШЕВЧУК.

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Ідеться про спільну відповідальність

Цього тижня Президент України Леонід Кучма і далі узгоджуватиме з лідерами парламентської більшості зміни до Конституції, що стосуються політичної реформи. Як повідомив агентству «Интерфакс-Україна» лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан ГАВРИШ, у зустрічі, яка відбудеться орієнтовно в середу, візьмуть участь представники фракцій та груп тільки парламентської більшості.

За словами С. Гавриша, законопроект про внесення змін до Основного Закону, підготовлений депутатами, узгоджено між усіма фракціями і депутатськими групами парламенту. Єдиним спірним питанням залишається пропозиція про проведення в один рік виборів Президента, до парламенту та до місцевих органів влади. «Ідеться про спільну відповідальність», — підкреслив депутат.

Що там, за огорожею

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

В одну з березневих ночей цього року площу перед стадіоном «Олімпійський» було обнесено по периметру високою металевю огорожею. Ці роботи супроводжувалися незвичайним гуркотом машин і механізмів, отож мешканці навколишніх будинків заснути не могли.

Щоправда, буквально наступного дня, 29 березня, перед футбольною грою збірних України та Іспанії, огорожу розібрали. Мабуть, чиясь розумна голова «нагорі» зметикувала: такі міцні конструкції — небезпечна перешкода на шляху багатотисячного натовпу уболівальників, що вочевидь може закінчитися епізодом, схожим на горезвісний відомий «білоруський прецедент». Утім, після матчу огорожа знову набула неприступного вигляду. Незабаром під її прикриттям було розібрано павільйони та ятки Троїцького ринку...

Міняти колектори, звичайно, треба

Перша спроба приборати ринок з площі, як відомо, закінчилася невдало — збунтувалися торговці. Хоча, зізнаймося, він аж ніяк не прикрашав цей куточок столиці. Але що нам, киянам, запропонувати намісто? Ось чому 16 квітня ц. р. на перших громадських слуханнях з проблем забудови та збереження історичного середовища Києва, що проходили в Будинку архітектора, заступникові міського голови Фоменку було поставлено конкретне запитання: що відбувається за непроникливою для цікавих металевою огорожею?

Відповідь була така ж лаконічна, як і обітчна, цитую: «Мені відомо лише те, що в цьому мікрорайоні виникла гостра потреба в ремонті чи навіть цілковитій заміні застарілих комунаційних мереж та колекторів». Гадаю, що один з високопоставлених міських начальників при цьому якщо й не дуже покритив душою, то принаймні злуквався, уникаючи конкретного відповіді.

Річ у тім, що два-три роки тому — саме тоді, коли торговці протистояли зносу Троїцького ринку — столицну громадськість

облетіла звістка про план забудови площі, що вивільняється, комплексом нових висотних будівель та великогабаритних споруд різного (передусім торговорозважального) призначення з великими підземними паркінгами. На виправдання доцільності запланованої масштабної містобудівної акції в деяких «офіційних» публікаціях йшлося про те, що проект надзвичайно «прикрасить місто», «сприятиме його інвестиційній привабливості» та ін.

Однак задумана міською владою витівка спричинила у ЗМІ цілий потік контрвиступів, у яких містилася різко негативна оцінка наміченої «реконструкції» площі і з боку фахівців — відомих діячів науки та культури, і пересічних киян, небайдужих до долі свого міста.

Про цілковиту неприйнятність запланованої забудови площі висловилися Національна спілка архітекторів України, назвавши її «неприпустимою містобудівною помилкою» і надіслала письмове обґрунтування столичному голові Олександрові Омельченку, а також Держбуду України — організації, що має право контролювати рішення Головного архітектурного управління Києва. З такою самою за-

явою до Президента країни звернувся і Громадський комітет захисту столичної архітектури.

Опозиція переконливо доводила: проект «реконструкції» Троїцької площі, який лобювала міська архітектурна влада, вже своїм народженням зухвало порушував багато з деяких положень чинного законодавства. Передусім закони України про містобудування та охорону історичних пам'ятників недвозначно кажуть про те, що будь-які проекти масштабних будівельно-реконструкційних робіт в історичному центрі Києва (а це всього трохи більше семи відсотків його території!) мають створюватися винятково на конкурсній основі із залученням до їх обговорення широких кіл громадськості.

Троїцьку, чи, як її часто називають, передстадіонну, площу однозначно зараховують до історичної зони другої категорії, що охороняється. А тим часом у тиші кабінетів Київголовабуду створювався без будь-якого конкурсу один-єдиний проект її облаштування. Жодного громадського обговорення навколо цього не було. Розглядала про-

ект ексклюзивно містобудівна рада Київголовабуду, кишеневий, можна сказати, орган головного архітектора столиці пана Бабушкіна, бо він його й очолює. Однак, попри всю келійність і створення, і обговорення проекту, він так і не отримав остаточного ухвалення більшої містобудівної ради.

Ця сама келійність створення і здійснення масштабних містобудівних об'єктів у історичній зоні Києва, між іншим, є грубим порушенням не лише вітчизняного законодавства, а й цілої низки міжнародних угод з охорони культурної спадщини (хартій, конвенцій), прийнятих Україною до виконання, без чого, певна річ, неможливе її входження на рівні до європейської спільноти. Адже національні культурні цінності України — це частина загальносвітової культурної скарбниці. А келійність прийняття рішення і змушує взяти під сумнів те, що на обнесеній огорожею, передстадіонній площі справа обмежиться лише оновленням підземних комунікацій.

(Закінчення на 5-й стор.).

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Київську область нагороджено орденом «Слава Росії»

ОФІЦІЙНО

Цю нагороду засновано музейно-виставковим центром «Історія російського підприємництва» та нагороджувальним комітетом, до складу якого входять нацадки відомих російських меценатів та підприємців.

Чотири роки поспіль нагороди вручають відомим бізнесменам, дослідникам, політикам, громадським діячам, вихователям і педагогам, спортсменам і тренерам, які роблять значний вклад у справу підприємництва і відомі своєю благодійною діяльністю.

Торік орденом «Слава Росії» почали відзначати трудові колективи підприємств і організацій, окремі регіони Росії. Певною сенсацією стало присвоєння відзнаки області сусідньої держави — це сталося вперше.

У представленні до нагородження відзначено, що засновники ордена «Слава Росії» вирішили нагородити Київську область «за заслуги у справі відродження славних традицій підприємництва, виробничої, науково-

дослідницької, соціально-культурної, громадської і благодійницької діяльності між народами Російської Федерації та України».

Урочиста церемонія вручення ордена «Слава Росії» відбулася минулої п'ятниці в залі Церковних Соборів храму Хреста Спасителя у Москві і була присвячена Дню незалежності Росії.

Вручаючи відзнаку, керівник нагороджувального комітету Дмитро Абрикосов відзначив ту велику і плідну роботу, яку здійснює керівництво Київської області у справі відродження ділових стосунків між Україною і Росією.

Приймаючи нагороду, перший заступник голови Київської облдержадміністрації Володимир Сем'янів-

Фото: надано прес-службою ЮДА.

ський (на знімку) наголосив: вагу урочистому заходу надає те, що проходить він у рік відзначення Року Росії в Україні, а також напередодні Дня незалежності Росії. Наша мета, сказав він, подальше зміцнення співпраці з Московською, Ленінградською, Саратовською, Волгоградською, Мурманською, іншими областями Росії, з якими у Київській області

підписано угоди про співробітництво.

Під час перебування делегації Київської області в Москві її тепло вітали колеги, представники уряду Московської області, відомі громадські та політичні діячі, бізнесмени, яких того дня також було удостоєно високої відзнаки.

Прес-служба Київської облдержадміністрації.

Із дитсадка — у спецрозподільник

ЦЕ ЦІКАВО

Найкраща жінка, яка працює в органах внутрішніх справ, живе в Севастополі. Принаймні про це свідчать результати проміжного етапу акції «За покликом серця», який проводять редакція всеукраїнського жіночого журналу «Жінка» та МВС України. Переможницю — Галину Кушніренко — визначили за листами, які надходили до редакції видання.

У міліції Галина Юрївна працює з 1999 року. Нині 43-річна жінка — начальник Севастопольського спецприймальника-розподільника для осіб, які відбувають адмініс-

тративне покарання (у народі — п'ятнадцятидобовиків). На такий посаді в Україні Галина Кушніренко чи не єдина представниця слабкої статі. Мати двох дітей виховує і хлопчика,

Фото Андрія КІСЕНКА.

який утік з неблагополучної сім'ї. Цікаво, що до міліції вона працювала вихователем у дитячому садку. Однак роботу довелося змінити — пішла працювати прибиральницею в міліцію. Та незабаром молодій жінці з педагогічними здібностями запропонували самій стати міліціонером.

У такій, на перший погляд, різкій зміні фаху пані Галина бачить певну закономірність. Каже, що зараз їй доводиться мати справу з людьми, обділеними увагою і позбавленими звичайного спілкування, часто дуже схожими на дітей. Вони особливо цінують прості людські стосунки, тож педагогічний талант став у пригоді. Тому найкращим фахівцем чудової жінки і люблячу маму названо не випадково. За особливе ставлення до підопічних та любов до своєї роботи перший заступник Держсекретаря МВС України Михайло Корнієнко вручив Галині Кушніренко нагороду «За відзнаку у службі» другого ступеня. А в домашніх клопотах їй допоможе мікрохвильова піч від Департаменту адміністративної служби міліції.

Надія ГОРБАТЮК.

ПЕРСПЕКТИВА

Кримські сади надії

Цьогорічні морози «пожаліли» кримські сади і виноградники. Дерева з незначними втратами весною вибухнули рясним квітом. Фахівці очікують урожай до 70 тисяч тонн дарів садів і 80 тисяч тонн — винограду.

Ще у 80-х роках валові збори плодів на півострові перевищували 400 тисяч тонн. Сади були візитівкою Криму і займали понад 70 тис. га. Та від колишньої гордості й оснвного багатства краю залишилася заледве половина площ. Господарства, сховища яких не вміщували вирощених вітамінних плодів, живуть нині від урожаю до врожаю лише з однією думкою: повернути б вкладене.

Після втрати неосяжного ринку, особливо Півночі й столиць СРСР (де на ціну за кримські делікатеси не скупилися), як і після масового викорчовування засаджених ще на початку 70-х років плантацій, старі сади півострова не дають і 12 тонн яблук з гектара.

Вітчизняне плодівництво стане конкурентоспроможним, якщо вийде на колишню звичну урожайність — 200 центнерів з гектара. Набуті досвід і знання дають змогу цього досягти. Та це справа перспективи. Сьогодні обсяги розкорчовування старих садів у десять, а в окремих місцях навіть у двадцять разів перевищують закладку нових насаджень. Промислові плодові розсадники через недостатнє фінансування зменшили виробництво саджанців з 3—4 млн. до 300—400 тис. штук на рік і перебувають у критичному стані.

Схожі причини призвели й до занепаду промислового вирощення суніци — нині дорогого дефіциту наших ринків. Забуто й про традиційно кримські культури: волоський горіх, фундук, мигдаль, кизил, інжир, хурму, гранат, китайського гостя — зізіфус, які мають не лише харчову, а й лікувальну цінність. З усього видно, що все це не скоро досягне промислового вирощення. Якщо вчасно не підтримати провідні кримські розсадники, півострів втратить свої районовані сорти дерев та кушів з плодами вишуканого аромату і тонкого смаку, бо дедалі активніше їх витісняють голландські. А шкода, адже на півострові напрацьовано ефективні власні технології, які часто-густо перевершують іноземні.

Хоч як прикро, але доводиться констатувати: уславлене ще Левком Симиренком кримське плодівництво перестало відігравати бюджетотворювальну роль в економіці півострова, а ще недавно потужна галузь перетворилася на жебрацьку. Однак не хочеться думати, що так буде і далі. Уся надія на регіональну програму розвитку садівництва, за якою для закладення саду ХХІ століття заплановано створити 25 спеціалізованих господарств з інтенсивними садами, де плекатимуть технологічні й сортові зразки для висадки по всьому півострову, щоб зберегти високу марку кращих мічуринців Криму. Хочеться вірити, що нашому саду квітнути, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

■ Благодійність

Рука вчителя, яка дає

Педагоги Тячівського району вирішили внести посильний внесок в оздоровлення своїх вихованців. Вони відкрили спеціальний рахунок, на який переказують хто 50, а хто і 100 відсотків свого одноденного заробітку. Ці кошти акумулюються й підуть на літній відпочинок школярів.

У районі працює понад три тисячі вчителів. Безперечно, сума буде не хтозна яка, але ж це — добрий приклад для тих, хто заробляє більше, ніж учитель, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

■ Актуально

Теплі стосунки з абонентом

На цілком законних підставах 120 мешканців Горлівки на Донеччині місяць не платитимуть за послуги міської тепломережі. ЗАТ «Горлівськтепломережа» провело традиційну лотерею для своїх абонентів. Учасниками розіграшу стали 12,5 тисячі сімей. Єдина умова участі в акції — відсутність заборгованості перед комунальниками. За словами заступника директора підприємства Любові Мосурової, щороку кількість охочих узяти участь у лотереї зростає, тож вигода тепловиків очевидна, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

У Львові, у ландшафтному парку «Знесіння» відбулася презентація творчих робіт, присвячених героям творів великого Кобзаря. Невдовзі скульптури з каменю прикрашать алеї парку неподалік Музею народної архітектури і побуту.

На знімку: скульптор Людмила Мисько завершує роботу над «Лілеєю».

Фото Володимира ПЕСІЯКА (Укрінформ).

Рівняння з багатьма невідомими

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Минулого понеділка Президент України Леонід Кучма зустрівся з лідерами депутатських груп і фракцій. Тема зустрічі — політична реформа. Ці рядки написано напередодні зустрічі, тому, зрозуміло, нам поки що невідомо про її підсумок. Проте, за деякими даними, Леонід Кучма починає шукати компромісу з парламентаріями, щоб у 2004 році внести необхідні зміни до чинного Основного Закону. Але про це трохи далі, бо політичне життя країни, як ми і прогнозували, обіцяє не тільки спекотне літо, а й не менш гарячу осінь.

Межі компромісу

Як зазначають оглядачі, глава держави після зустрічі з лідерами депутатських груп і фракцій, які входять до парламентської більшості, дав зрозуміти, що згоден піти на компроміс у політичній реформі. За словами координатора парламентської більшості Анатолія Толстоухова, Президент України відмовився від ідеї двопалатного парламенту, від затвердження законів на референдумі і ще деяких пропозицій, які були в його на черках політичної реформи.

Головні дебати поки що, зазначають політологи, відбуватимуться довкола терміну проведення виборів — і президентських, і парламентських. Леонід Кучма й надалі вважає, що їх треба проводити одночасно. Щоправда, народним обранням наступних скликань пропонується більш тривалий термін перебування у стінах законодавчого органу — п'ять років. Наскільки вмотивована ця пропозиція і чим, наразі невідомо. Окрім того, Президент чітко визначив одну причину, яка може стати підставою для розпуску найвищого законодавчого органу, — нездатність парламенту протягом 30 днів сформувати більшість і призначити уряд.

Однак суперечку спричиняють ще кілька положень: призначення силових міністрів, голів державних адміністрацій, їхні функції і роль місцевого самоврядування.

Оглядачі розгублені у здогадах: що стоїть за поступливістю глави держави? Тут є чимало версій, які мають право на життя, однак поки що не пояснюють позицію Леоніда Кучми. Так, декотрі висловлюють припущення, що Президент України уже знайшов спадкоємця. Другі вважають, що він хоче продовжити час свого перебування на найвищій посаді. А треті переконані в тому, що в такий спосіб глава держави «нейтралізує» опозицію, вносить у її лави сум'яття і розкол. Однак чомусь ніхто не хоче завважити те, що кажуть у своїх інтерв'ю добре поінформовані радники глави держави. А ті стверджують: Леонід Кучма хоче залишити свій слід в історії держави як великий реформатор, зокрема політичної системи.

Власне, дивуватися немає чого. З наближенням президентських перегонів кожний крок і виконавчої влади, й адміністрації Президента України розглядають саме крізь призму осені-2004.

Кадрові перестановки

Минулої середи сталася подія, яка зумовила лавину коментарів. Леонід Кучма своїм указом звільнив з посади голови Львівської обласної державної адміністрації Мирона Янківца. Представники «Нашої

входять до функцій РНБО. А от у п'ятницю після засідання Ради національної безпеки й оборони Леонід Кучма звільнив з посади міністра екології і природних ресурсів Василя Шевчука. Його долю розділив і перший заступник державного секретаря міністерства. Догану отримав віцепрем'єр Віталій Гайдук. Отже, коаліційний уряд знову знає втрат, попри те, що урядова програма отримала понад дві третини голосів підтримки законодавців.

Така активізація роботи Ради національної безпеки й оборони може розглядатися крізь призму механізму стримувань і противаг, створеного свого часу Леонідом Кучмою. Нині РНБО починає фактично контролювати всі ділянки життя в країні, і діяльність уряду також. Іще один маленький штрих. Голова Комітету ВР з питань бюджету Петро Порошенко запропонував розглянути на засіданні РНБО питання, пов'язані зі сплатою податків та виконанням бюджету. Немає сумніву, що після такого засідання знову можуть відбутися кадрові перестановки. І не тільки в уряді.

І з'явилися перші хоробрі

Чимало аналітиків, та й не тільки вони, пов'язують активізацію дій влади з наближенням президентських виборів.

України» це звільнення одразу пов'язали з діями братів Медведчуків. Адже, як відомо, Сергій Медведчук очолює Львівську обласну податкову адміністрацію. Одне з видань назвало цю відставку останнім кроком до «есдепізації» області. (Проте заради об'єктивності варто зазначити, що раніше — невідомо, як тепер, — Сергій Медведчук входив до складу Аграрної партії, яку нині очолює колишній керівник Львівської області Григорій Гладій.)

Голова координаційного комітету боротьби з корупцією та організованою злочинністю Ольга Колінько, яка й очолювала групу, що перевіряла ситуацію на Львівщині, коментує цю відставку зовсім іншими причинами. А саме — бездіяльністю обласної державної адміністрації.

Ця подія відсунула на задній план ще кілька. Зокрема, ліквідацію інституту державних секретарів. Указ Леоніда Кучми чимало оглядачів пояс-

нювали перемогою Прем'єр-міністра Віктора Януковича, який хотів бачити на посаді державного секретаря Кабміну свою людину. Однак глава держави залишив на чолі урядового апарату досвідченого Володимира Яцубу, котрого розглядали як «государеве око» в будинку на вулиці Грушевського.

Центр прийняття рішень

Цікаво, що непомітно для багатьох центр прийняття рішень починає переміщуватися до Ради національної безпеки й оборони. Останні найважливіші рішення, зокрема й кадрові, було підготовлено саме в цьому відомстві. Зрозуміло, коли мова йшла про співробітництво з НАТО, підготовку до вступу до ЄС, навіть відрядження українських солдатів до Іраку, то активність РНБО не дивувала нікого: ці питання

Юрій Бойко: «Міцно стисніть кулаки і посміхайтесь!»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ»

Юрій БОЙКО. Народний депутат України по 97-му виборчому округу Київської області. Єдиний у парламенті депутат-священик. Народився 1961 року в селі Горохове Казарницького району Київської області. У 1986 році закінчив Український поліграфічний інститут ім. І. Федорова за спеціальністю графіка, у 1998-му — колегію ім. Патріарха Мстислава за спеціальністю богослов'я. Протоієрей, настоятель парафії Святих великомучеників Бориса і Гліба у Києві Української автокефальної православної церкви. Безпартійний, член депутатської фракції «Наша Україна», Комітету ВР з питань свободи слова та інформації. Одружений, має двох доньок.

— Ви прийшли до парламенту як релігійний чи громадський діяч?

— Якби я балотувався до Верховної Ради виключно як священник, вочевидь, депутатом не став. Я вже мав досвід громадсько-політичної діяльності, сформовані національно-демократичні погляди, але перед минулорічними виборами на кожній зустрічі мене запитували, чому я пішов на вибори. На це відповідав: Церква вчить людину жити за законом Божим, держава також формує свої закони. І дуже важливо, щоб не було великих розбіжностей між ними.

— А коли вирішили присвятити своє життя служінню Богові?

— Наша сім'я не була релігійною, але духовна — так. Батько — вчитель української мови і літератури, мама — акушерка, мої предки співали в церковному хорі. Хоча в дитинстві я не ходив до церкви — в тому селі, де народився, її було знищено за радянських часів. Моїми першими вихователями естетики та релігії були бабусі. Ми дотримувалися народних традицій, відзначали великі релігійні свята. У бабусиних хатах висіли ікони, народні картини й рушники, малим я змалював образи, і сусіди навіть вішали мої малюнки в себе вдома.

У Боярці, куди ми згодом переїхали, вже була церква, у якій малював образи батько відомого українського художника Миколи Пимоненка Кирило. Там я зацікавився церковним іконописом, живописом, архітектурою. І коли вже навчався у художній школі, в моїх малюнках завжди була присутня церква. Але став віруючим уже студентом. До рішення стати священником я йшов поступово. Це не було викликано, як у декого, якоюсь особистою

трагедією чи переломом внутрішнього світу. Хоча була одна Великодня ніч, яка вирішила в моєму житті все.

— Скажімо, в католицькій церкві на священника треба вчитися сім років, а Ви навпаки — здобули богословську освіту вже після висвячення...

— На той час я не міг піти до семінарії — у країні була зовсім інша система і політична ситуація. Але до священства готувався самостійно. У студентські роки пройшов усі належні богословські предмети і в 1989 році у церкві Петра і Павла у Львові першим після відновлення діяльності УАПЦ прийняв сан священника.

— Як Ви прийшли у велику політику?

— У 1990 році я виграв вибори до Львівської міськради, але в 1991-му переїхав до Києва. Уже тоді брав участь у всіх політичних заходах, благословляв політичні з'їзди і виступав на них, був близьким із покійним В'ячеславом Чорноволом, іншими політичними діячами. У 1994 на пропозицію В'ячеслава Максимовича балотувався до Верховної Ради від Черкащини. З Віктором Ющенком знайомий із 1992 року. У 2002-му мені запропонувала йти на вибори від блоку «Наша Україна» партія «Реформи і порядок» — до мене звернувся Віктор Пинзеник та тодішній депутат Олена Бондаренко. Мене навіть називали «митинговим священником».

— Але у парламенті Ви зайняли певну позицію в тіні — за більш як рік роботи жодного разу не виступили ані з трибуни, ані з місяця.

— Парламент — це не мітинг, а серйозна праця. Багато депутатів у ВР роблять собі ім'я на політичній боротьбі. Але духовний сан вимагає від мене не махати руками чи надиривати горло, а робити реальні

Фото Сергія МАРЧЕНКА.

кроки, які приносять результати. Починати роботу в парламенті треба з глибокого розуміння проблематики, із законотворення. І мені вдається зробити чимало, зокрема, й у своєму окрузі. До мене звертаються представники багатьох конфесій і релігійних громад із законодавчими пропозиціями. Нині вже настав той період, коли, попри всі проблеми, ми зобов'язані не бунтувати і руйнувати, а будувати й нести відповідальність.

— Чи доводилося у політиці «переступати» через себе?

— Коли на пленарний день припадає велике релігійне свято, я все-таки ставлю на перше місце свою депутатську роботу і йду до парламенту, а не до церкви. На превеликий жаль, політику нині ототожнюють з певним компромісом із совістю. Але на щастя, на собі за рік у парламенті у цього не відчув.

— Ви зараз відправляєте богослужіння, сповідаєте, вінчаєте, дотримуетесь посту?

— Так, я здійснюю всі релігійні обряди, але значно рідше. Намагаюся не порушувати церковні правила.

— А чому не приходите до парламенту в рясі чи принаймні у священницькій сорочці?

— Депутати завойовують свій авторитет передусім своєю законотворчою і політичною діяльністю. Якщо ходитиму по парламенту в рясі, мене сприймуть лише як церковника, а не як парламентарія. Згадайте митрополита Агатангела в українському парламенті. Постійна увага і акцент камер, а що за цим? Не хочу привертати до себе увагу лише рясом.

— А колеги ставляться до Вас як до священника чи депутата?

Ні для кого не таїна, що свої передвиборчі штаби у регіонах почала формувати «Наша Україна». Активізація «НУ» не залишилася непоміченою і для багатьох недавніх соратників Віктора Ющенка з табору радикальної опозиції. Так, лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко нещодавно в інтерв'ю Бі-бі-сі піддала критиці позицію експрем'єра. А дехто з опозиційного табору вже висловив думку авторів цих рядків, що Леонід Кучма вирішив зупинити свій вибір наступника на найвищій посаді на кандидатурі Віктора Ющенка. А тому, мовляв, «Наша Україна» підтримуватиме пропозиції глави держави стосовно політичної реформи. У цьому ж контексті нині розглядається і заява Івана Драча, про яку ми писали в попередньому огляді, — щодо «банди чотирьох».

Тим часом «наші українці» обурюються позицією колишнього соратника. Вони вважають: не може Віктор Ющенко обіцяти їй посаду прем'єра, а Олександрові Морозу — Голови Верховної Ради, бо треба буде виграти парламентські вибори і сформувати більшість. Ці слова свідчать: блок Віктора Ющенка голосуватиме за зміни до Конституції, а з другого боку, всі лідери опозиції підуть на президентські вибори самостійно. Власне, допоки триває дискусія і у президентському таборі щодо єдиного кандидата від влади, і в опозиційному, перші сміливці зголосилися йти на вибори глави держави. Серед них — колишній народний депутат Богдан Бойко...

Тож інтригу довкола виборів-2004 можна назвати рівнянням з багатьма невідомими.

Володимир КОРОЛЮК.

Цивілізоване лобіювання — нормально

Законодавчо гарантована захищеність, право, окреслене коло обов'язків, прозорість і достатня обопільна визначеність бізнесових відносин — ці та низку інших питань на сьогодні багато в чому не врегульовано. Одним із серйозних кроків у практичному розв'язанні нарізливих проблем стало проведення спільного засідання Національного клубу лідерів громадських об'єднань підприємців та Комітету Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва.

Відкриваючи зібрання, голова комітету Юрій Єхануров зазначив, що віднині започатковується постійний діалог законодавців та лідерів бізнесових об'єднань для визначення напрямів законотворчості у цій галузі, тобто законодавчого врегулювання питань з усунення наявних перепон і сприяння розвитку підприємництва в Україні. При цьому, вважає Ю. Єхануров, цивілізоване лобіювання бізнесових інтересів структур — справа цілком нормальна в умовах ринкової економіки.

На засіданні виступив президент Співки орендарів і підприємців України Віктор Хмільовський, з ініціативи якого, до речі, і відбулася ця зустріч. Він, зокрема, наполягав на необхідності брати безпосередню участь у громадській експертизі законопроектів, щоб у такий спосіб підприємці могли активно відстоювати власні інтереси. Для чого варто створити певнийдорадчий орган, який діяв би на постійній основі.

Учасники засідання зазначали, що в ділових стосунках мають бути чітко окреслені права і обов'язки кожної сторони. Зокрема, є досить жорстко виписані права тих, хто перевіряє, чого не скажеш про права тих, кого перевіряють. Знову і знову наголошувалося на потребі спрощення системи оподаткування. Болючим питанням нині, вказували промовці, є також одержання дозволів; різнобій у цій справі гальмує розвиток підприємництва в Україні.

Внесені пропозиції уважно розглянуть члени профільного комітету та експертної ради.

Іван ДМИТРЕНКО.

ФОТОФАКТ

Фото Олега ДІКАНЯ (Українформ).

У рамках другої міжнародної виставки «Православна Україна», що відбулася в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику, демонструвалися вироби декоративно-ужиткового, ювелірного мистецтва, іконописи, проведено фестивалю духовного співу.

На знімку: друкована продукція — експозиція Державного спеціального видавництва «Мистецтво».

Рятівниками не народжуються

Двоє хлопчаків зависли над прірвою в Старій фортеці. Найменший крок убик — і вони могли загинути... Чоловік, який повідомив про біду на «01», не знав, що на початку цього року пожежні вилізли до Міністерства надзвичайних ситуацій, отже, стали рятувальниками. Зателефонував — і все, надіючись на швидку допомогу.

— Рятувальниками, — розповідає Валентин Янішин, начальник самостійної державної пожежної частини №4,—ми були не раз. Доводилося на драбині-паліці витягувати потерпілих, що впали зі скель каньйону, виймати з-під землі чоловіка, який чистив криницю і знепритомнів, «перебравши» болотних газів. Під час повені районна частина відкачувала воду із затоплених осель у Гуменцях та Жванці. Хоч ніхто з пожежних не має спеціальної підготовки, сподівалися в таких справах на кмітливість, відвагу і відданість службі.

На тривожний сигнал під час недавнього свята виїхала районна частина. Караулу командира відділення Григорія Солов'я довелося долати не лише скелю, а й психологічний бар'єр між малими непослухами та рятувальниками, щоб хлопці не смикалися. Сергійка та Дмитрика Єфімових старший пожежний Дмитро Цвіляк передав у руки командирів, дістав і дві лопатки малих скарбощуків.

А як живаються в нову роль пожежні, які досі не мали ні відповідної техніки, ні вишколу?

— Особливо гостро ці недоліки відкрилися під час пожежі міського архіву. Довелося до трьох годин чекати, поки прибуде спеціальний триколінчатий підйомник АКП-30. Лише він міг дати ефект гасіння, бо ж будівля висока. Такі самі труднощі виникли і на ліквідації пожежі

податкової міліції. Якби у вогні були люди, набагато важче було б їх урятувати. Об'єднати зусилля пожежних та «надзвичайників» треба було давно. Це дає більше можливостей, забезпечених державою, привертає увагу місцевої влади.

Прийнято місцеві програми розвитку нашої служби, виділено кошти на придбання та ремонт рятувального обладнання не тільки централізовано, а й з місцевих бюджетів. Але доводиться і самим заробляти кошти. Серед платних послуг частини є різні, не соромимося і ринком помити, лише заплатили б. Раніше ми навіть форму самі собі шили. Допоможемо зібрати урожай району — і маємо за що обмундируватися.

Не обходилося і без благодійної допомоги господарств. Їх керівники знають, що самі не в силах забезпечити збирання врожаю технічними протипожежними засобами. Це колись у кожному селі була пожежно-сторожова охорона. Спеціальні машини залишилися в двох-трьох кращих господарствах, як ось «Мрія» Сергія Кротика чи «Холоровецьке» Василя Савчука. Але є постанова про створення сільської пожежної охорони, і ми не стоятимо осторонь, допоможемо відродити її. Тут дуже важлива і участь територіальної громади.

Досвід у кам'ячан у цій справі є... стоп'ятдесятилітньої

Фото Станіслава СТОЯНОВСЬКОГО.

давності. 14 липня 1853 року подільський губернатор видав наказ створити пожежну охорону. Пізніше видав наказ міністр внутрішніх справ Російської імперії (Поділля тоді було в її складі), і місцеве самоврядування обрало депутатів від дворян і купців, міщан-християн і єврейської громади та інших станів. Тобто пожежна частина була громадським формуванням. Брандмейстера наймали за 150 рублів сріблом на рік. За успішно виконану місію рятувальників тодішній пожежні отримували «анненські» стрічки, про що свідчать матеріали, зібрані для відкриття музею керівництвом сьогодишньої охорони. Серця їх були відважні та благородні, хоч озброєння нікудишне: банальні багри, бочки та щит із повсті для рятування людей, а з 22 ключ лише сімох можна було назвати кінями.

Проблема, з'ясовується, повсякчасна. Але крига скресла, і

тепер на бойовому розрахунку частини № 5 з'явилися навіть гідравлічні ножиці, човен. Частині потрібні і нові кадри — підводники, лікарі, гірські рятувальники... Усе це ще попереду. У місцевому військово-інженерному інституті саме є факультет, який готує фахівців-рятувальників. Але головне усе-таки, як підмітив Валентин Янішин — то відданість справі. Йому видніше, адже в пожежній службі вже понад 20 років і майже стільки ж він керує частиною. А щоб унеможливити помилки — кожна нова людина обов'язково проходить суворий іспит у начальника відділу пожежної безпеки Хмельницької області Петра Томчишина. Немає в області навіть малого хутора, якого б він не знав.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На знімку: Валентин Янішин по-батьківськи докоряє урятованим братам.

Що там, за огорожею

(Початок на 3-й стор.).

Ідеї та ідеологія

Сам по собі проект забудови Троїцької площі, автор якого нині покійний архітектор Комаровський, цікавий і, я б сказав, досить талановитий. Але архітектура — не станковий живопис. Як витвір мистецтва вона сприймається в гармонійній єдності з оточуючими міським середовищем та міськими ландшафтами, що історично склалися. І будь-яке, м'яко кажучи, непередумане, а тим більше адміністративне втручання в неї — елементарне блюзнірство, якщо не варварство.

Яскравий зразок істинності цієї мистецтвознавчої аксіоми — житловий великопанельний будинок, так званий будинок учених, який зруйнував, можливо назавжди, гармонію архітектурного ансамблю навколо Національного театру опери та балету імені Лисенка. Знищення ландшафтного скверу навпроти майдану Незалежності та заміна його на грандіозне скляне віяло також викликають великі сумніви в естетичній цінності цієї грандіозної за масштабом та втіленої швидкими темпами архітектурної ідеї. В усякому разі, цілісне та гармонійне сприйняття неокласицизму, в стилі якого було побудовано прекрасні споруди консерваторії та колишнього інституту шляхетних дівчат, понівечено назавжди. І таких нових прикладів втілення ідей можна наводити безкінечно багато.

Але самі по собі, хай навіть абсурдні, архітектурні ідеї не народжуються. За ними завжди стоїть містобудівна ідеологія. У цивілізованих країнах Європи в її основі не тільки в столицях, а й у будь-якому старому місті лежить вищевикладена мистецтвознавча аксіома. Історичні зони, які охороняються, там по-справжньому недоторканні попри урбанізацію міської архітектури останніх десятиліть. Саме тому для нових висотних офісних, торгових, готельних, банківських споруд і ансамблів виділяють особливі ділянки, які називаються діловими центрами, а ті, що історично склалися, як лондонський Сіті, не розширюють і не перебудовують, незважаючи на жодні вимоги урбанізації.

Природно, постає запитання: яка ідеологія нинішнього будівельного буму в нашій столиці? Якщо судити з більшості вже втілених архітектурних ідей — абсолютне до того ж еклектичне руйнування її історико-архітектурного

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

середовища, що склалося до початку 90-х років минулого століття. Якщо це так, то треба чесно і відверто заявити: наша мета — перетворити центр стародавнього Києва на зразок українського Чикаго.

На центральних площах столиці вже практично не залишилося жодного не понівеченого архітектурно-історичного ансамблю. Небезпека забудови та знищення нависла над багатьма міськими садочками і скверами. Вже є проєкти знищення яблуневого саду Київської кіностудії художніх фільмів, котрий, як відомо, закладав Олександр Довженко, чим ім'ям і діяннями по праву пишається український народ.

Нещодавно вирубано дерева ще в одному із мальовничих куточків заповідної зони стародавнього Києва — в урочищах Гончари і Кожум'яки, де плановано створити так

єва. Без належного для історичної частини міста розроблення правил його детального планування та забудови.

Архітектурна «сіті-ідеологія» призведе до прямого знищення найстародавнішого центру східнослов'янської цивілізації. Вже лунають голоси про вирубування дерев на бульварі Шевченка. Дехто з апологетів цієї ідеології пропонує перенесення стадіону «Олімпійський» на околицю. Внутрішні двори житлових кварталів центру столиці урбанізують не щодня, а щогодини: вирубують дерева, знищують зони відпочинку, дитячі спортивні майданчики. Ще рік-два і вони перетворяться на вертикальні колодязі без світла та повітря.

Мораторій як перший крок

Одне слово, Київ безповоротно втрачає своє автентичне

За два роки на майдані перед Національним спорткомплексом «Олімпійський» з'явиться готельно-торговельний комплекс.

звану площу Європи з псевдоевропейськими еклектичними, аж ніяк не властивими київській історичній забудові спорудами. З великим супермаркетом під усією площею, паркінгом, кінотеатром та іншими абсолютною недоречними тут закладами. Адже була ідея створення в цих урочищах національного парку «Київська Русь»!

Утім, зелені насадження безжалісно вирубують і в заповідній зоні — на придніпровських схилах, улюбленому місці відпочинку киян. Кращі ділянки тут продають під приватні котеджі, паркінги, клуби та ін., а пересічних киян, як морлоків, — людей другого сорту з роману Герберта Уелса — агітують спускатися в підземелля, де обіцяють побудувати кафе і ресторан, тенісні корти і басейни...

Все це відбувається без належної містобудівної підстави. Без співвідношення з генеральним планом забудови Ки-

єва. Без належного для історичної частини міста розроблення правил його детального планування та забудови.

Сіті-ідеологія, якщо вона збереться в столичному містобудуванні, автоматично призведе до знищення майже всіх історико-архітектурних ансамблів та пам'яток. Кожний новий висотний готель, банк чи офіс у центральній частині Києва збільшує в багатозначності потік автотранспорту. Вулиці та вулички історико-культурного центру вже сьогодні не в змозі його пропускати. З цієї точки зору пропонування знищення бульвару Шевченка виглядає цілком логічно. Не такою абсурдною, як це може здатися, в рамках сіті-ідеології виявляється й ідея перенесення стадіону «Олімпійський». Якщо проєкт Комаровського буде здійснено, то цей крок стане неминучий. «Олімпійський», як відомо, під час аншлагу вміщує більш як 100 ти-

сяч глядачів. Передstadіонна площа як вільний простір виконує найважливішу розвантажувальну функцію для їх евакуації в разі якихось екстремальних обставин. Забудуй її пропонуванням ансамблем — і негайна евакуація великої кількості людей стане неможливою. Ось такі причинно-наслідкові зв'язки вимальовуються у столичному містобудуванні...

І все-таки не думаю, що знайдеться хоча б одна людина, чи то чиновник від архітектури, чи то адміністратор високого рангу, хто погодився б з остаточною та свідомою втраченою Києвом його історико-архітектурної автентичності. Ось чому видається більш ніж актуальним пропонування культурного громадськості столиці тимчасовий мораторій на масштабне та й будь-яке інше будівництво на її культурно-історичній території, що охороняється. В усякому разі, до того часу, поки не буде здійснено її детальне планування та не затверджено раз та назавжди Київською правилами її забудови. Правила, безумовно, які відповідали б і українському законодавству, і загальноєвропейським нормам збереження культурної спадщини. Та й з містобудівною ідеологією Києва треба врешті-решт визначитися раз і назавжди.

Головне тут — соціальна моральність столичних містобудівників, від пересічного архітектора, до голови міста та голови міської адміністрації. Будь-який проєкт в охоронній зоні Києва має здійснюватися на конкурсній основі та за цілковитої гласності. До того ж, зважаючи на досвід європейських столиць, конкурси ці мають оголошуватися міжнародними. Бо стародавній Київ — це спадщина надбання всієї Європи, мало того — всього світу.

... То що відбувається за залізною огорожею перед «Олімпійським»? Щоб увічнити ім'я архітектора Комаровського, чий пропонування ансамбль, повторюю, сам по собі цілком гідний уваги, але зовсім недоречний на площі перед стадіоном-стотисячником, його можна розташувати в будь-якій іншій, крім історичної, зоні Києва. Безумовно, правильною вважаю і перенесення Троїцького ринку. А ось саму площу потрібно впорядкувати. Як? Можливо, регулярним садом, з просторими алеями. Можливо, делікатним ландшафтним парком. Одне слово, знайти вирішення з усякого погляду гідне й самого Києва, й киян.

Михайло ДЕГТЯРЬОВ, мистецтвознавець, член Національної спілки художників України, дійсний член Нью-Йоркської академії наук.

У НОМЕР

■ Захоплення

Отак з'являється літак

Сто п'ятнадцять моделей літаків минулого століття представлені на виставці, що відкрита в меморіальному музеї-квартирі родини Гризодубових. Ця експозиція — лише частина колекції, зібраної за більш як тридцять років Станіславом Борисовим. Організатори присвятили виставку 60-й річниці з дня визволення Харкова. Велика частина представлених моделей — точні копії військових літаків часів другої світової війни.

Дія Станіслава Борисова літаки — це хобі, що так і не стало професією. У дитинстві він мріяв стати льотчиком, навіть займався в аероклубі. Хлоп'яча мрія не збулася. Здоров'я підвело. Розпрошавшись з літаками справжніми, Станіслав Борисов став колекціонувати їх моделі. Справа в принципі нехитра. Головне — опинитися в потрібному місці й у потрібний час: щоб купити набір, з якого можна скласти рідкісну модель літака. На один екземпляр, залежно від складності, йде від місяця до півроку. За всі ці роки Станіслав Олександрович склав більше двохсот різних моделей літаків. Однакові моделі не складає принципово.

■ Кримінал

Малолітнього злочинця засудили на 15 років

Поставлено крапку в справі про жорстоке вбивство в селищі Дергачі, про яке «Голос України» розповідав торік. Нагадаю, дівчинку семи років закопав живцем її шістнадцятирічний сусід. До міліції він потрапив через крадіжку. А на допиті з'ясувалося, що підліток має безпосереднє відношення до зникнення 7-річної дівчинки, що числилася в розшуку вже кілька місяців. Тінейджер розповів, що під час чергової прогулянки силою поклав свою приятельку до ями й закопав. Пізніше затриманий показав це місце. За його словами, вона була жива і пручалася. З-під купи сміття міліція витягла труп дівчинки. А причиною, як каже юний негідник, стали погрози дівчинки покаршитися на нього батькам.

Слідство довело провину підлітка, слухання кримінальної справи вже закінчилися в апеляційному суді Харківської області. Він визнав неповнолітнього винним у вбивстві і декількох крадіжках і засудив до 15 років позбавлення волі.

■ Довкілля

Екологічно гарячий телефон

У Харкові з'явилася гаряча лінія, по якій будь-який житель міста чи області зможе повідомити про порушення екологічних норм і правил. Простіше кажучи — про купу сміття, що привільно розташовується посеред двору, поруч з дитячим майданчиком, чи про багаття з опалого листя.

Заступник начальника державного управління екології й природних ресурсів області Борис Заболотний запевняє, що будь-який дзвоник поза увагою не залишиться. Причому, перевірятимуть навіть анонімні сигнали, але для надійності екологи все-таки просять залишати свої координати.

Микола КОСИЙ.

■ Знак біди

Сибірка на «Північному»

Закрито один з найбільших в Одесі продовольчих ринків — «Північний». Фахівці ветеринарної лабораторії виявили тут три підозрілі (з ознаками вимушеного забою) тваринні туші, подальший аналіз яких засвідчив: вони заражені сибіркою. Головний лікар міської ветлікарні Володимир Василевський повідомив, що туші завезено з Березанського району Миколаївської області, куди терміново повідомлено про НП. А в Одесі всіх, хто контактував з інфікованими тушами, взято на медичний облік обласною СЕС, за ними ведеться нагляд. Ринок, де здійснюють відповідні дезінфекційні заходи, буде відкрито лише після того, як там не буде виявлено жодних ознак страшної інфекції.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

■ Енергетика

Дешевий струм із провінційної ГЕС

У Снятині розпочали роботи з відновлення місцевої гідроелектростанції.

Провінційна ГЕС у середині 60-х років вважалася найбільшим із шістнадцяти діючих на той час в Івано-Франківській області об'єктів малої гідроенергетики. Ставши до ладу 1959 року, ця гідроелектростанція на Пруті майже до середини 70-х живила струмом місто Снятин та колгоспи району, щорічно виробляючи до трьох мільйонів кіловат-годин електроенергії. За останні роки зроблено кілька спроб поновити діяльність цієї малої ГЕС потужністю 650 кіловат. До справи взілися були навіть фахівці з Великої Британії, але згодом відмовилися. І лише завдяки вітчизняному інвестору гідроелектростанція нарешті знову запрацює. В «Прикарпаттяобленерго» Снятинську ГЕС викупила фірма «Вінниця-Інвест», вклавши у відновлення електровиробництва 500 тисяч умовних одиниць.

Перший дешевий струм реанімована електростанція має дати вже на початку нинішньої осені. Планова потужність її сягне 800 тис. кВт-год на рік. На думку голови Снятинської райдержадміністрації Миколи Фебея, це дасть змогу забезпечити дешевою електроенергією мешканців не лише Снятина, а й багатьох навколишніх сіл.

До речі, проєктуванням та будівництвом гідроелектростанцій на гірських річках Прикарпаття зацікавилися і представники чеської фірми «Мавел». Зокрема, вони планують в урочищі Піги, неподалік Ворохти, спорудити малу ГЕС. Гідроенергетичний потенціал прикарпатських рік становить 400 млн. кВт-год. Тому залучення в енергетичний баланс гідравлічної енергії рік — один з пріоритетних напрямів життєдіяльності та господарювання, зокрема в гірській місцевості.

Наталія АНДРУСЕНКО.

Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

На II Київському міжнародному салоні SIA-2003 чималий інтерес викликала новинка вітчизняного автомобілебудування з Кременчука машина «Вепр» (на знімку), котра, за словами фахівців, успішно пройшла випробовування, має протимінний захист і дах, що відкривається.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Україноформ).

Пам'ять знищеного міста

Пана Сю Като можна побачити біля Будинку атомної бомби щосереди. «Моя сім'я почала приходити сюди після теракту в Америці 11 вересня. Ми молимося за мир і виступаємо проти збройних конфліктів... Я не з Хіросіми. Але в цьому місті народилася моя дружина. А це — її донька», — і пан Като познайомив нас із дівчиною, яка мала б стояти поруч усміхнена і здорова. Але...

Сьогодні Хіросіма мало чим відрізняється від решти японських міст. Можливо, трохи більше дерев і квітів. Коли за кілька секунд після атомного бомбардування з карти зникло ціле місто, люди, яким пощастило вижити, вирішили залишити згарище. Казали, що на цій випаленій

землі ще років 70 нічого не ростиме. Але восени з-під попелу пробилася трава. А навесні розквітли квіти. І натхненні японці почали саджати дерева. Сьогодні на цьому місці — величезний парк Миру і Меморіал пам'яті жертв бомбардування. Тоді від вибуху загинуло май-

же 140 тисяч. Але щороку цей список поповнюється. Лише торік променева хвороба забрала життя 4977 людей. А загалом за неповних 60 років від наслідків бомбардування загинуло майже 227 тисяч японців.

Але чи було це бомбардуванням? Цей термін з іншої, військової лексики. 6 серпня 1945 року Японія вже стояла на колінах, і її капітуляція була питанням кількох днів. Будемо ширі. Це був звичайний експеримент. І місто Хіросіму вибрали не випадково. По-перше, воно майже не зазнало руйнації під час війни. По-друге, розташоване в низині поміж горами. Тож жоден пагорб не міг стати на перешкоді вибуховій хвилі. Шансів на порятунков не було. Коли полковник ВПС США Клод Ізерлі, що скинув бомбу на Хіросіму, побачив наслідки бомбардування, то зажадав суду над собою. Командування вирішило, що він несповна розуму, і решту життя полковник Ізерлі провів у бжевільні. Однак бжевільні ті, хто вирішив повторити цей експеримент через три дні — в Нагасакі.

Будинок атомної бомби (приміщення колишньої Виставки промислових товарів) — у самому центрі міста. І біля нього завжди багато туристів. Ми підійшли до пана Тайда, який, як з'ясувалося, прилетів до Хіросіми у відрядження. «Я був тут ще школярем. Хіросіма дуже змінилася. Дуже багато назв вулиць пов'язано зі словом «мир». Мабуть, це найгуманніше місто у світі». «Я багато читав про атомне бомбардування у підручниках, — сказав 20-річний Хідекі. — Але тільки приїхавши сюди, зрозумів, яку трагедію пережила Японія».

Може, саме тому, японське керівництво суворо дотримується трьох принципів у ядерній політиці: не мати, не використовувати, не розповсюджувати. Тому і представники владних кіл, і пересічні японці із симпатією ставляться до України, яка добровільно відмовилася від ядерного потенціалу. Про це неодноразово йшлося під час зустрічей з нашою парламентською делегацією, очолюваною Головою ВР

Володимиром Литвином. Тут широко цікавляться, як живуть українці після Чорнобиля, чи багато потерпілих. І природно, що після повернення до Києва мене закидали запитаннями, який у Хіросімі радіаційний фон? Тож відповідаю через газету. Фон нормальний. Унаслідок бомбардування стався так званий гаря-

чий вибух. І скорботний список жертв щороку поповнюють ті, хто був у той момент у Хіросімі та Нагасакі, брав участь у рятувних роботах, а також їхні нащадки. Хоч як гірко визнавати, але катастрофа на ЧАЕС може мати значно трагічніші наслідки.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Напередодні парламентських канікул

Сейм Латвійської Республіки 20 червня проведе останнє перед літніми канікулами засідання. На ньому мають обрати главу держави.

На засіданні п'яти парламентських фракцій вирішено рекомендувати на новий президентський термін Вайру Віке-Фрейбергу, повноваження котрої закінчуються 7 липня. Крім чотирьох коаліційних партій, це рішення підтримала і Народна партія, що раніше була при владі, а нині опозиційна.

Дві інші партії поки що ду-

мають. Заступник керівника Партії народної злагоди Яніс Урбанович побоюється формалізації безальтернативних виборів президента. «Я закликаю президента зустрітись зі своїми виборцями, тобто з парламентом, проаналізувати пройдений шлях і повідомити програму на майбутнє, — каже він. — А якщо цього не станеться, я запропоную фракції не брати участь у цьому фарсі».

Третя опозиційна фракція — «За права людини в єдиній Латвії» — виступає проти кан-

дидатури Віке-Фрейберги. На її думку, президент проводить проамериканську політику, а це заважає інтеграції країни до ЄС. Фракція поки що не вирішила, чи буде вона висувати альтернативну кандидатуру.

Фракції, які підтримують кандидатуру ВВФ, мають у Сеймі 75 мандатів із 100. Можна стверджувати, що ім'я нового глави Латвійської Республіки вже відоме: адже для його виборів достатньо 51 депутатського голосу.

Напередодні літніх канікул депутати потурбувалися і про

забезпечення своєї діяльності в наступному році. 200 тисяч латів піде на косметичні ремонти, 1,2 мільйона — на капітальні ремонти споруд Сейму в Ризі та в Юрмалі. 1,244 мільйона потребує автобаза Сейму. Позаторік Сейм витратив 6,8 мільйона латів. На нинішній заплановано 7,7 мільйона. Неважко підрахувати, що робота одного депутата коштуватиме країні наступного року 170 тисяч доларів. Дорога це річ — парламентська республіка...

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Безробітні вирішують свою долю

А ЯК У НИХ?

У державній програмі з працевлаштування 2003 року візьмуть участь більш як 1700 безробітних, зареєстрованих у Грузії.

За словами керівника Департаменту з працевлаштування Резо Сакварелідзе, програма спрямована на сприяння малим підприємствам і зареєстрованим безробітним. Її реалізовуватимуть на всій території Грузії. Сприяння виробничій діяльності здійснюватимуть шляхом надання пільгових безвідсоткових кредитів, які виділятиме комерційний банк, що переможе в тендері.

Саме банк прийме рішення про реалізацію проектів із працевлаштування. Порівняно з минулим роком кількість тих, хто бажає взяти участь у цій програмі, збільшилася вдвічі. Зростання її популярності зумовлене успішними підсумками минулорічної реалізації. Тоді програма профінансувала 99 проектів, 69 із яких припали на регіони. Учасники пройдуть психологічне тестування одночасно в усіх районах і містах Грузії, після чого для наступного етапу програми буде відібрано 510 осіб.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

рі проти цієї панорами. Загалом ритуал відвідування головного Німецького музею науки і техніки є неодмінним для тих, хто приїжджає до Мюнхена. Ще б пак, адже він найбільший з усіх двох тисяч подібних йому у світі. Успішній діяльності музею сприяє і те, що за традицією протягом усієї його історії почесними президентами його Ради піклувальників були перші особи держави. Ось і сьогодні це канцлер ФРН Герхард Шрöder, прем'єр-міністр Баварії Едмунд Штойбер, нинішній бургомістр Мюнхена Христіан Уде. У складі ради також прем'єр-міністри всіх 16 федеральних земель Німеччини. Отже, Німецький музей науки і техніки в Мюнхені ввійшов у своє друге століття...

Неля ГЛУЗОВА.

Мюнхен.
На знімку: перший моторизований екіпаж Карла Бенца. 1886 рік.

Хто хотів отруїти прем'єра?

Десяток листів, які містили отруйні речовини, виявлено в Бельгії. Одного з них було адресовано прем'єр-міністрам країни Гі Верхов-стадту, ще два — посольствам США і Великої Британії.

Перші аналізи засвідчили, що в листах, перехоплених у поштових відділеннях, були два види отруйних речовин, які спричиняють подразнення шкіри, очей і дихальних шляхів, повідомило міністерство охорони здоров'я Бельгії. За висновками експертів, ці речовини могли становити небезпеку для здоров'я, але тільки в дозах, набагато більших за ті, що були в конвертах.

Листи підписано «Міжнародною ісламською організацією», що дає підстави правоохоронним органам розглядати як одну з версій «ісламську».

Написів «Руками не чіпати» тут немає

Центральному Німецькому музею науки і техніки, що в столиці Баварії Мюнхені, виповнилося 100 років.

Через увесь Мюнхен тече річка Ізар. У центрі міста вона розходитьсь на два рукави, утворюючи посередині довгастий острів. Саме це місце століття тому було обрано для будівництва величезного як на ті часи будинку Головного технічного музею Німеччини. У церемонії закладення першого каменя брав участь тодішній кайзер Вільгельм II, що свідчило про серйозність намірів фундаторів музею. Офіційним засновником його вважають знаменитого в Європі інженера-електрика Оскара фон Міллера. Він вірив у технічний прогрес, передбачав його і провіщав музею довге й блискуче життя.

... Минуло 100 років. Нещодавно в Мюнхені можна було спостерігати дивну картину: вулицями рухалася колісна старовинних моторизованих візків, автомобілів, мотоциклів, велосипедів, керувані якими водії в одязі, що відповідала епосі створення цих засобів пересування. А над найбільшим полем міста

Терезієнвізе кружляли літаки, вертольоти, планери — усе, що могло літати з початку ери повітроплавання. Це були раритети Німецького музею науки і техніки.

У його експозиції 50 розділів з усіх галузей науки й техніки. Вражають увагу не лише автомашини усіх часів і народів, а й розділи суднобудування, повітроплавання, ракетобудування, конструювання залізниць, підземного шахтного устаткування, сільськогосподарської техніки і навіть дитячих іграшок. І скрізь самі лише раритети. Тут постійно чуєш слово «перший». Перший у світі автомобіль і телефонний апарат, старовинний корабель вікінгів і перший підводний човен, перший зернозбиральний комбайн і перший трактор... А про справжні старовинні прилади, котрими користувалися вчені — відкривачі законів механіки, електрики, радіо — Ом, Резерфорд, Ампер, Герц, Рентген, Маркони, годі й казати. Таких тут кілька сотень. І до всього можна доторкнутися, а якщо дуже захочеться, то провести власноруч хімічний лабораторний аналіз якої-не-

будь речовини. Ніде ви тут не побачите напису «Руками не чіпати».

Величезну залу в музеї відведено під авіатехніку. Тут можна побачити в натуральну величину перший пасажирський літак, що здійснив переліт через Атлантику в 30-ті роки минулого століття. І незвичний, на наш сучасний погляд, вертоліт, і кабіну першого космічного корабля, сконструйованого в Німеччині, але якому не судилося стати «першим» у польоті. І, звісно, багато видів військових літаків часів другої світової війни, не кажучи вже про спортивні і спеціальної санітарної авіації.

Особливо вразила мене в музеї панорама експозиції найскладніших залізничних комунікацій, прокладених по всіх видах ландшафтів, на котрі так багата Німеччина. Тунелі в горах, віадукі, мости, підземні, поромні ділянки... Десятки потягів усіх видів і призначень, складне станційне й диспетчерське обладнання — усе це кожні дві години починає зладжено рухатися перед глядачами, що розмістилися в амфітеатр-

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Подорож як філософія

Чи замислювалися ви коли-небудь над тим, чому людям так подобається подорожувати? Закинути в дорожній рюкзак лише найнеобхідніше, одягти джинси та найзручніші кросівки і — в путь! Забути про все. Опинитися в новому світі...

Мені здається, що подорож — це найліпший спосіб утекти від буденності. Адже щодня ми повторюємо одні й ті самі маршрути, дії, навіть відчуваємо однакові емоції. Це призводить до того, що творчі сили виснажуються, робота «не клеїться», ідеї не народжуються. Якщо ви поставили собі саме такий діагноз, тоді в дорогу!

На щастя, сьогоднішній туристичний ринок України може задовольнити будь-які потреби клієнта. Для заможних та вибагливих вітчизняних туруператори пропонують мандрівки на екзотичні середземноморські та тихоокеанські острови. Для любителів традиційної відпустки на морі — путівки до Криму та Болгарії. Для мандрівників — відносно дешеві автобусні тури містами Європи. Головне — отримати нові враження, емоції. Індійці кажуть, що в людини не можна відібрати лише дві речі: те, що вона їла, і те, що бачила...

Тетяна ПАСОВА.

Стародавня столиця Речі Посполитої

Одним з найпрекрасніших міст Європи досвідчені мандрівники вважають Краків. Ще б пак! Адже дивовижних давніх костюлів, музеїв, затишних кав'ярень, середньовічних вузьких вулиць вимощених бруківкою тут не бракує. А за десяти кілометрів від Кракова у містечку Величка розташований всесвітньо відомий музей добування солі. Сольовий промисел тут почався ще в XVII ст. і тривав аж до сімдесятих років минулого сторіччя. Можливо, тому довжина сольових копалень становить понад триста кілометрів! Додам, що туристам зовсім не обов'язково проходити всі триста. Екскурсоводи показують відвідувачам лише найпрекрасніші частини копалень: підземні костюльи, сольові озера, оздоблені сольовими статуями тунелі та зали. У цих копальнях побували такі знаменитості, як Папа Римський та Хіларі Клінтон.

Поціновувачів старовинної архітектури напевне зацікавить Вавель. Це високий замок над Віслою, в якому жили королі Речі Посполитої. Власне, їхній дух тут і залишився, адже у Кафедральному соборі, що у центрі Вавеля, знаходяться королівські поховання. А ще у Кракові було засновано один з найдавніших університетів Європи — Ягеллонський, де свого часу навчався Микола Коперник. А ще... Перелічувати перлини Кракова можна довго — це дивовижне місто. Проте краще один раз їх побачити.

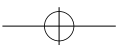
Галина СОКОЛОВСЬКА.

Легеню — в оренду

Щоб розрахуватися з боргами, Шоні Джеррі з англійського міста Ньюкасл має намір продати своє тіло частинами. Щоправда, не назавжди.

19-річний студент технологічного факультету Університету Нортумбрії відкрив власний веб-сайт, на якому пропонує оренду терміном на півроку мало не всіх своїх органів — від кінцівок до легеней, від нирок до очей, від шлунка до волосся. Ціни різні — від 1 фунта стерлінгів (1,6 долара США) за волосину до 20 фунтів за спину.

До того ж користувачі одержують сертифікат на володіння, знімок окремоданої частини тіла студента і регулярну інформацію про те, що з цієї частиною відбувається.

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

Таємниця народження

Кожна нормальна жінка мріє про щастя материнства. Зінаїда Стрілець не була винятком. Народилася й виросла вона в селі. Зірок з неба не хапала. Мабуть, єдине, в чому могла реалізувати себе ця молода жінка, була сім'я.

Залишилася лише бирочка на руці

Заміж, за сучасними мірками, Зінаїда вийшла пізно. Переїхала з чоловіком до Києва і в свої 28 років завагітніла первистком. Щоби не зашкодити здоров'ю малюка, вона навіть залишила роботу — була касиром-бухгалтером на заводі, часто нервувала. Навіть лежала на збереженні. Але загалом вагітність проходила нормально, без патологій. Настав час, і жінку на «швидкій» доставили до столичного пологового будинку.

— Я почувалася нормально, — згадує Зінаїда. — Та лікар, оглянувши мене, сказав, що є якась загроза, і наказав вести мене на операційний стіл. Опритомніла. Поряд лікар-анестезіолог. Я запитую: що зі мною? А він, мовляв, кесарів розтин тобі зробили. Немовля мені не показали. Капали щось під язик. Протягом чотирьох днів жодної звісточки про сина не було. Лише бирочка на руці. А потім няня мені сказала, що дитина померла через дві години після народження...

Зінаїда в подробицях розповідає історію тієї бирочки, котру чіпляють породіллям на руку. На цьому невеличкому шматочку медичної ляманки записано прізвище матері, стать, вага і зріст немовляти. Жінка згадує, що саме цю бирочку у неї хотіли забрати, але вона сховала і не віддала лікарям єдиний речовий доказ появи її дитини на світ.

Сім'я Стрільців, за словами Зінаїди, вимагала віддати труп сина, щоб поховати його за християнським звичаєм. Мовляв, прожив кілька годин, отже жив на цій Землі людиною. А коли батьки приїхали забирати тіло немовляти з моргу, з'ясувалося, що його вже піддали кремзації. У журналі реєстрації трупів ОХМАДИТУ проти прізвища Стрілець значилось «відм.», відмовний. Зінаїда чотири дні не знала про те, що її дитина померла, і, природно, не могла протягом трьох днів забрати його тіло з дитячого моргу...

Це був не мій син

Після трагічних перших пологів лікар-гінеколог порадив жінці зачекати з наступною вагітністю, доки рубець на матці після кесаревого затягнеться.

Через п'ять років, 1996 року, Зіна знову готувалася стати матір'ю. Тоді вона звернулася до Міністерства охорони здоров'я з проханням направити її до Інституту педіатрії, акушерства й гінекології, щоби, не доведи Господи, знову чогось не трапилось. Але в ПАГ вагітна не потрапила. Її направили в Центр матері й дитини «Лівобережжя».

І другу вагітність, за словами жінки, вона переносила добре. А через дев'ять місяців трагедія повторилася. Друга дитина теж померла. Її не стало за таких самих дивних для Зінаїди обставин.

У неї почалися пологові перейми. Та їх лікарі чомусь намагалися загальмувати. Був наркоз, кесаревий, реанімація, але не було сина.

Зінаїді повідомили, що дитина загинула. Померла через розрив матки. Цього разу сім'ї віддали труп малюка. Віддавала його землі, а саму мучили сумніви: а чи її це син? За словами Стрілець, померле немовля мало вигляд чотиримісячної дитини...

Такі самі сумніви були не лише в неї. Із заяви у Дніпровський районний суд Глушак О. Г.

«Я, Глушак Олена Григорівна, була свідком поховання дитини Стрілець Зінаїди Онисківни на кладовищі 11 січня 1997 р. в 14.00.

Дитина, що лежала в труні, виглядала на 4—6 місяців. Обличчя й руки були біленькими з розкритими долоньками. Дитина була

годована, не худенька. Здогад про те, що це не рідна дитина Стрілець З. О., у мене з'явився ще тоді, коли дитину занесли в хату...».

Зінаїда Стрілець пішла по інстанціях, сподіваючись відновити справедливість. Жінка не вірила, що її дитина померла під час пологів. Вона підозрювала, що її немовля підмінили на чужу мертву дитину.

Патологія випадковості?

Із відповідей на запитання щодо скарги Стрілець З. О. на адресу заступника міністра охорони здоров'я України Богатирьової Р. В. Відповіді дає завідувач кафедри акушерства й гінекології № 2 НМУ професор Артамонов В. С.

«На підставі огляду й результатів патолого-анатомічного розтину вад розвитку плоду не виявлено, крім аномалії пупкової артерії, що стала причиною гіпоксії. Плід народився незрілим. Велика маса плоду обумовлена ендокринною патологією й прихованою формою діабету. Плід витягнуто з матки мертвим».

І далі. «Цей випадок історії пологів у Стрілець З. О. розглядався на лікарській конференції в пологовому будинку № 6, двічі — комісією МОЗ України, а також у прокуратурі Дніпровського району міста Києва з відповідними висновками.

Під час багаторазових звернень зі скаргами в різні інстанції з нав'язливими ідеями Стрілець З. О. висловлювала сумніви щодо мертвонародження дитини і належності її до чоловічої статі. У зв'язку з цим виникає сумнів щодо її психоневрологічного благополуччя».

Розповівши свою історію, погодьтеся, надто не схожу на правдиву (нормальний людині в це важко повірити), Зінаїда випередила моє запитання:

— У мене довідка є. Я була на прийомі у психіатра. Лікар мені сказав, що я нормальна. І моя реакція на те горе, що я пережила двічі, теж нормальна...

Я запитала Зінаїду: чого вона добивається? У відповідь почула:

порушення кримінальної справи проти пологових будинків, щоб з'ясувати таємницю народження і смерті моїх синів. І подумавши, сорокарічна жінка додала, мовляв, я здоров'я і дітей втратила, на старості годовальників у мене не буде, нехай за це понесуть відповідальність ті, хто в цьому винен...

Стрілець зверталася до районного суду, прокуратури, Верховного Суду, писала Президенту.

Від Дніпровського районного суду Зінаїда вимагала порушити кримінальну справу проти лікарів ЦОЗМІД «Лівобережний», які, на її думку, допустили недбалість під час пологів, внаслідок чого настала смерть дитини, а також звинувачувала ескулапів у можливій підміні дитини в пологовому будинку.

Там їй відмовили в порушенні кримінальної справи проти лікарів.

З постанови про відмову в порушенні кримінальної справи за підписом помічника прокурора Дніпровського району Києва, юриста 3-го класу Яценко від 18 листопада 1997 року:

«З пояснення лікаря Слободяник встановлено, що 04.06.96 року гр. Стрілець було взято на облік щодо вагітності в ЦОЗМІД «Лівобережний». Від огляду на гінекологічному кріслі категорично відмовилася. Жіночу консультацію гр. Стрілець відвідувала 9 разів... Вагітна перебувала в групі ризику — 13Б, тому була обстежена всіма лікарями. Стан здоров'я задовільний, скарг не було. Останнє відвідування жіночої консультації було 26.12.96 р. і дано направлення на стаціонарне збереження, від чого гр. Стрілець відмовилася. Проведено розмову з чолові-

ком про необхідність збереження вагітності у стаціонарі».

А за словами Зінаїди, гінекологічний огляд у жіночій консультації, коли ставала на

Колаж Євгенія ВАСИЛЬЧЕНКО.

облік з вагітності, вона пройшла. Госпіталізацію їй не пропонували, а лише хотіли показати професору, якого того дня на місці не було, тому вона й не лягла до стаціонару. Та і з чоловіком Василем щодо цього лікарі не говорили. У сім'ї Стрільців на той час не було домашнього телефону...

З пояснень прокуратурі лікаря Клименко, що приймав пологи в Зінаїди, виходить, що жінку поклали до пологового будинку 29.12.96 року. Стан здоров'я матері й дитини був задовільний. З гр. Стрілець відбулася розмова про можливу необхідність операції кесаревого розтину, оскільки після перших пологів у 1991 році залишився рубець на матці. Гр. Стрілець категорично відмовилася, запевнивши, що хоче народити сама.

«30.12.96 р. о 02.00 погіршилося серцебиття плоду, а в породіллі з'явилися кров'яні виділення. Тоді було прийнято рішення робити кесаревий. Під час проведення операції кесаревого розтину у гр. Стрілець стався розрив матки, внаслідок чого виникла велика кровотеча, що призвело до загибелі дитини (задушення)».

Сама Зінаїда категорично відкидає цей факт, стверджуючи, що ніхто їй не пропонував робити кесаревий, і цієї розмови взагалі не було.

Та все-таки прокурорською перевіркою встановлено, що лікарі ЦОЗМІД «Лівобережний» зробили все можливе, щоб врятувати життя і дитини, і матері Стрілець З. О., тому що у зв'язку з народженням мертвої дитини була загроза життю матері».

Врятована Зінаїда вже ніколи не зможе мати дітей. Вона хоче знати, що насправді сталося з двома її синами, а можливо, дочками? Адже ні під час перших, ні під час других пологів Стрілець не бачила немовлят.

Р. С. Схоже, ця таємниця повита темрявою неточностей, помилок і виправлень у медичних довідках історії вагітності й пологів Зінаїди Стрілець. Якщо її діти народжувалися з патологіями розвитку, несумісними з життям, то як цих порушень не було виявлено чи хоч би спрогнозовано лікарями протягом 9 благополучних місяців вагітності? Чому медики не запобігли другій пологовій трагедії жінки, знаючи про першу? Адже до моменту настання других пологів Зінаїду ніхто не попереджав про небезпеку, що загрожує їй і дитині, не попереджав про можливість операційного втручання. Так, у порушенні кримінальної справи проти лікарів Стрілець офіційно, на рівні різних судових інстанцій, відмовлено. Її твердять — дитину не повернути. Та мати в це не вірить...

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Компанія страхової медицини «INTO-SANA» відкрила філіал свого діагностичного центру в Одеській обласній клінічній лікарні. Його оснащено сучасним обладнанням, зокрема спіральним мультислізовим комп'ютерним томографом. Цей апарат застосовують для сканування головного і спинного мозку.

На знімку: триває медичне дослідження на комп'ютерному томографі.

Фото Олександра СЕРГОГО (Укрінформ).

ТЕРМОМЕТР

«Надія» для дітей-інвалідів

У Луцьку відкрито спеціальний навчально-реабілітаційний центр «Надія» для дітей з вадами психічного та фізичного розвитку. Діятиме він у реорганізованій міській школі №6.

Як зазначила директор центру Надія Бондар, новотворений закладально-освітній навчальний заклад забезпечуватиме педагогічну, медичну, фізичну та соціальну реабілітацію дітей-інвалідів. Тут функціонуватиме спеціалізоване відділення, яке безплатно надаватиме послуги тифлопедагога, психоневролога, дефектолога, логопеда, олігофренопедагога, масажиста, стоматолога, спеціалістів з лікувальної фізкультури і фітотерапії. Волонтерів досвідчених викладачів навчатимуть діток хореографії, викладатимуть основи театрального та образотворчого мистецтва, долучатимуть їх до занять з музики і спорту.

Роман ЖИЖАРА.

Діагност молочної залози

В Олександрійській центральній міській лікарні (Кіровоградська область) відбулася презентація апарату для раннього виявлення пухлин молочної залози — мамографа.

Ще донедавна чи не єдиним методом лікування страшної хвороби вважалося радикальне хірургічне втручання.

Головний лікар ЦМЛ Володимир Бачинський переконаний, що придбання апарата — подія. За його словами, серед переліку хвороб мешканців міста, рак молочної залози посідає друге місце, а показник онкозахворювань в Олександрії втричі перевищує середньообласний. Показово, що апарат придбано за комунальні кошти. Саме міська влада відшукала необхідні 249 тисяч гривень.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/287-6 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Граніт» (02125, м. Київ, пр. Визволителів, 17, р/п № 25421000402901 в АКБ «Київ», МФО 322498, код ЄДРПОУ 04012394). Розпорядником майна призначено Стадніка Дмитра Володимировича (ліцензія серії АА № 047811 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 18.10.2001 р.), адреса: м. Київ, вул. Бажова, 15/20. Письмові заяви конкурсних кредиторів з підтверджуючими вимоги документами приймаються до господарського суду протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна. Особи, що бажають прийняти участь в санації боржника, можуть подати розпоряднику майна заяву про участь у санації боржника та свої пропозиції відносно санації.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, 8 під) порушив справу № Б-23/44-03 про банкрутство Лозівського колективного підприємства «Лозівський райагробуд», 64600, Харківська обл., м. Лоза, вул. Краснопартизанська, 53, код ЄДРПОУ 01350630, р/п 20005301770494 в «Промінвестбанку», МФО 351522. Розпорядником майна призначено Черкасова С. А., ліц. АА № 485201 від 19.02.2003р., м. Лозова, мікрорайон 3, буд. 13, кв. 25.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під) визнав ВАТ «Агрофірму Горківська» (код ЄДРПОУ 00852878, р/п 26008845098310 в ХОФ АКБ Укрсоцбанк, МФО 351016) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кардаша Сергія Леонідовича, ліцензія № 140479 серія АА від 02.07.2002 р. Адреса для кореспонденції: пл. Жовтнева, буд. 7, кв. 95, м. Куп'янськ, Харківська обл. 63705.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зігіна, 1) у справі № 10/520 29 травня 2003 р. визнано банкрутом Полтавське міжгосподарське кооперативне підприємство «Комбінормовий завод» (38741 с. Божкове, Полтавський район, Полтавська область, р/п 260012955 в АБ «Полтава-банк», МФО 331489, код ЄДРПОУ 05539229). Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Крючков Сергій Васильович (ліцензія № 140406 від 16.05.2002 р.; 36009 м. Полтава, вул. Кондратенка, 6.)

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, 8 під'їзд) порушив справу № Б-19/87-03 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Борівський завод будматеріалів» (63800, Харківська область, смт. Борова, вул. Східна, 100) код ЗКПО 22660576, п/р № 26002301310 в Ізюмському відділенні Ошадбанку № 492. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чурсіна О. В. (ліцензія серії АА № 484219 від 11.02.03р.) Претензії кредиторів приймаються на протязі одного місяця з дня публікації оголошення.

НОВОСТІ МЕДИЦИНЫ

БЕЗ ОПЕРАЦИЙ ЗРЕНИЕ ВОССТАНАВЛИВАЕТСЯ! КОСОГЛАЗИЕ ИСЧЕЗАЕТ!

Пока врачи мира спорили, что лучше: хирургическое или лазерное вмешательство при лечении близорукости, украинские врачи создали метод лечения вообще без операций.

Лечат не только близорукость, а и дальновзоркость, астигматизм и косоглазие.

Устраняют даже косоглазие, оставшееся после операций в других клиниках. Все без операций, без наркоза, без лекарств, без гипноза и без боли.

Не повреждают мышцы и роговицу.

Чудо происходит в глазах у родителей!

Зрение восстанавливается и косоглазие исчезает. Делают это в Николаевском медцентре ОЛВИ детям от 5 до 18 лет.

г. Николаев, тел.: (8-0512) 34-21-50, 40-19-39, 34-50-26

(с 10.00 до 21.00) (приезд по вызову)

Сезонная скидка - 50%.

(Лицензия Министерства охраны здоровья Украины № 010601 от 17.11.2000г.)

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу про банкрутство №7/50-03-1836 ПП «Южпортг» (м. Одеса, вул. Миколаївська дорога 124, код 31963224, п/р 2600625000546 в ОФ АКБ «Правекс-Банк», МФО 328641). Розпорядником майна призначений Киричок С. А. ліцензія АА № 250008 від 19.11.2001р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ДАНЯ» (адреса: Київська обл. м. Українка, вул. Енергетиків (стара назва - вул. 50 р. Жовтня) 7, к. 89, Код ЄДРПОУ 25298130, тел. +38-(272) 25272 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області від 19.05.2003 р. по справі № 19-03-611 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрросгаз» (65496, Одеська область, Овідіопольський район, пгт. Таїрово, вул. Набережна, 1, код ЄДРПОУ 21016838, р/р 2600200001287 в АКБ «Правекс-Банк» м. Києва, МФО 321983) та відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначений арбітражний керуючий Летницький І. М. ліцензія серії АА № 487804 від 24.04.2003 р. (65111, м. Одеса, вул. Добровольського, буд. 155, к.2, кв.80).

Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення.

Національна комісія регулювання електроенергетики України доводить до відома споживачів електричної енергії нові реквізити поточного рахунку із спеціальним режимом використання, відкритого в уповноваженому банку - Промінвестбанку, оптовому постачальнику електричної енергії для зарахування коштів за електричну енергію

№ з/п	Назва підприємства	Адреса підприємства	№ поточного рахунку із спеціальним режимом використання	Код ЄДРПОУ	Код філії Промінвестбанку	Назва філії Промінвестбанку
1	ДП «Енерго-ринок»	01032, м. Київ, вул. Комінтерна, 27	260313325146	21515381	300012	ГОУ Промінвестбанку

Вікно зі сходу на захід

ПОГЛЯД

Перед тим, як братися до цієї замітки, читач має знати, що вікна редакції «Голосу України» частково виходять на захід. От якось автор цих рядків стояв коло такого вікна й традиційно думав: коли ж нарешті звідти прийде Хтось і глянє модерним поглядом на нашу культуру, і гідно оцінить її за цивілізованим євростандартом?

І тут раптом ззаду кажуть: «Здрастуйте!» Оскільки голос пролунав ззаду, тобто, як ви розумієте, скоріше з Азії, аніж з Європи, автор цих рядків навіть не обернувся. Але чємно спитав: «Чого вам?»

А гість каже: «Я зі Слов'янська, ми там робимо деякі музичні експерименти з давніми, ще дохристиянськими, українськими замовляннями!»

Отут я обернувся, бо це ж не може бути, щоб хтось з українського Сходу сказав з доброї волі щось таке, про що було сказано щойно.

Переді мною стояв молодий хлопець, частково, слід сказати, російськомовний, з прізвищем явно не західноєвропейським — Андрій Шарипін. Він усміхався так невідомо (автентично), як у столицях розучились. Я тихцем глянув на компас. Сумнівів не лишилося: він таки прийшов зі Сходу, і сказав саме те, що сказав!

З подробиць з'ясувалося: гість закінчив фізмат Слов'янського педуніверситету, там і викладає, а літ сім тому заснував студентський музичний гурт «Слега». За словником Даля, слега — той пати́к, з яким ходять по болоту. Експериментують вони так: беруть щось із давньоукраїнського фольклору і співають, але музика зовсім несподівана — труби чи індійські барабани.

Згадав, як я малим розбивав носа, бабуся замовляла кров: «Іхав Ісус Христос через хворост, Хворост поламався, кров показався. Свята П'ятниця дрова рубала й кров замовляла!» В кінці фрази треба було шмигати носом, втягуючи повітря. Але про труби-барабани бабуся не казала!

Питаю Андрія, чи «Слега» десь уже засвітилась? Каже: «Торік на «Перлинах сезону» в Києві ми співали галицьку колядку в супроводі барабанів. Там ошаліли від такого шаманства і про всяк випадок чимось відзначили. Та ми ж не заради того, а для душі...»

Слово «душа» у нього звучить тихо, але з великої літери. Наша бесіда була недовга, але дивовижно приємна. Андрій поспішав: він того дня до Києва приїхав не в барабан бити, а у справах — вчитись тут в аспірантурі по розряду «філософія науки». Як подумати, то воно все пов'язане чарівними нитками — фізмат, за-

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

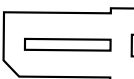
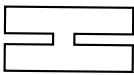
мовляння, колядки, музика й філософія науки.

Ми поговорили, і він собі пішов назад на Схід. А слід вам знати, що частково вікна «Голосу України» виходять і на схід теж. Ото я тепер стою й дивлюся туди. Андрій Шарипін зі «Слегою» скоро буде в Києві — 27—29 червня, на концертах до Дня молоді. Треба буде не пропустити!

Христофор ГРУША.

На знімку: Андрій Шарипін у гостях у редакції «ГУ».

ЦЬОГО

МУЗА

Талант з вершечка тортика

У столичній галереї «Місто» недавно відбулася виставка живопису Лариси Ключікіної «Калинове намисто». Це картини радісного колориту, оригінального бачення й осмислення світу. Пані Лариса лише другий рік мешкає в Києві, а має вже третю персональну виставку. Картини охоче купують колекціонери, наші й зарубіжні. Отже — очевидний успіх. А всім цікаво — звідки береться успіх?

Хоч живопис цей «не як у всіх», сама пані Лариса свої мистецькі секрети пояснює, як усі: мовляв, народилася в мальовничому Барі на Вінничині мальовничій, тож малювати змалку любила, з шести літ вчилася у художній школі, потім була ди-зайнером, вела художній гурток, закінчила факультет мистецтвознавства Академії мистецтв.

Але ж погодьтеся, що не кожному, хто народився навіть у наймальовничішому Барі і навіть потім закінчив академію, вдається бути добрим майстром!

На відкритті виставки про Ларисину творчість багато хороших слів сказали художники, мистецтвознавці — а секрету таланту так і не розкрили.

А секрет той лежав просто на поверхні. Точніше — на вершечку. З'ясувалося це, коли слово взяла Жанна Голомага, мама Лариси, і заявила авторитетно:

— Так, донька стала художницею не випадково. І ось чому. Я працювала кондитером, і мені довіряли оформляти торти. Мої квіти на тортах були такі гарні, як живі. Тому на виставках я з моїми тортами завжди посідала перші місця, отримала безліч нагород. Ну а гени, як відомо, передаються...

...А я собі подумала: хто вважає, що від тортиків лише товстішають, помиляється! Просто вам неталановиті тортики траплялися.

Ольга КОЗИРЕВА.

На знімку: Лариса Ключікіна та її картини.

ЗНАЙ НАШИХ!

Підкорити світ тут і зараз

Національна телерадіокомпанія України вирішила далі лунати вікно в Європу. Після Олександра Пономарьова на Євробачення поїде 15-річний донецчанин Ндуді Жерлін. З 29 червня по 4 липня в Амстердамі відбудеться конкурс молодих танцівників Євробачення-2003, який проходить з 1982-го кожні два роки. Наставник конкурсанта — засновник Школи хореографічної майстерності й водночас художній керівник Донецького академічного театру опери та балету Вадим Писарев. Він каже: шахтарському краю є що показати європейському глядачеві. «Жерлін володіє великим стрибком і неймовірним обертанням. Він може висіти в повітрі», — стверджує Вадим Якович. Одне слово, танцює, як Бог — майстерності та стабільності юного танцівника можуть позаздрити кращі школи балету Штутгарта, Гамбурга, Парижа й Нью-Йорка.

Ндуді Жерлін у балеті з шести років, з десяти — у Писарева. Керівник балетної школи не з чуток знає міжнародні змагання — у 1995-му він отримав приз ЮНЕСКО

«Найкращий танцівник світу». А тому й робить ставку на вміння, які є в нас і немає в них.

— Філігранною чистотою виконання Європу не візь-

меш, — переконаний майстер, — проте нехай спочатку зробить подвійний кабріоль (це один з елементів програми Жерліна), а потім будемо розмовляти!

Узагалі Вадим Писарев вважає, що сьогодні чоловічий танець, якому завжди був притаманний стрибок, втрачається, стає схожий на жіночий. А от у Ндуді Жерліна є все: і природні дані, і мета. Як він сказав у інтерв'ю одному з українських телеканалів, «голове, щоб людина хотіла це станцювати».

За умовами конкурсу, призерів визначатимуть у класичному та сучасному танці. З класики в Жерліна

Ольга СРІБНА.

На знімках: наставник конкурсанта Вадим Писарев; темний і ясний Ндуді Жерлін.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПОКЛИКАННЯ

Миленькі гади

Моє покликання — гади. Так каже про свою роботу, своє хобі, свою незмінну любов кандидат біологічних наук, севастополець Олександр Григорович Трофимов. Улюблений справі — зміям — віддав тридцять років. У його серпентарії — п'ятдесят отруйних екземплярів. 24 види зібрав він у свою колекцію з усього світу. В українській природі живуть лише три види отруйних гадів, у Криму — один. Це степова гадюка. Однак науці невідомий жоден випадок смерті людини від укусу кримської степової змії. Водночас учені, які вивчають рептилій, не зафіксували жодного випадку, коли людина вижила після укусу тайпана — найнебезпечнішого виду отруйних змій. І в колекції Трофимова ця змія теж живе. На теренах СНД тайпан є тільки в московській колекції.

У кожного мешканця серпентарію свої кулінарні уподобання. Наприклад, один з видів африканських кобр вживає тільки пацюків. Свого супротивника вона може дістати отруйною слиною на відстані у три метри і осліпити. В її слині майже 40 смертельних для людини доз.

Усі зоопарки світу дотажіні. Але серпентарій Трофимова виживає самотужки: «Тільки б не заважали». Нещодавно в колекції науковця з'явилися новонароджені — потомство гримучої змії. Це рідкісний випадок народження в неволі уракоанського гримучника з Венесуели. Побувавши у зміїному царстві Трофимова, люди по-новому починають дивитися на рептилій. Розповідаючи відвідувачам про своїх годованців, він наголошує, що змії ніколи не нападають на людину без причини — кусають, якщо на них ненавмисно наступили, приміром. Так, в Україні дуже часто від рук людей гине нешкідливий полоз. Його популяція у природі різко скорочується через необдуману поведінку людини, від її безпідставних страхів перед звичайним вужем, спричинених елементарною необізнаністю. З нею і веде боротьбу вчений з червня до жовтня, коли його серпентарій при Севастопольському інституті біології південних морів відкрито для екскурсантів.

Світлана КАЛИНОВСЬКА,

Севастополь. На знімку: Олександр Трофимов з новонародженим змієням.

Фото автора.

ВІД ВЕДУЧОГО

Філософи століттями шукають відповідь на запитання, що визначає наше життя: випадковість чи закономірність? Практично в один день мені й моїм колегам вдалося познайомитися з цікавими людьми. Напевно, мало сказати, що вони непересічні особистості. В їхній роботі, творчості, захопленнях є щось знаково-філософське. Сьогодні «Далі буде» виходить під умовною назвою «Характери». Сторінка присвячена розповідям про співвітчизників і «фортелі», які часом викидає доля.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди підляє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311104.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos